سبيل
الكل في سبيل الحق

Sebil

her şey hak için

Siyasî, edebî, tarihi haftalık gazete ● 1 Ramazan 1396
Sahibi ve Başyazarı: Kadir Mısıroğlu ● 27 Ağustos 1976

SAYI: 35/ BEŞ LİRA/ BİR D. M.

BİR SİYÂSÎ DEHA

Bu günlerde muazzam Osmanlı tahdı'na cülûsunun yüzüncü yıldönümünü idrak ettiğimiz büyük hükümdar Sultan İkinci Abdülhamid Hân, şan ve şereflerle dolu Türk târihinin en parlak simalarından biridir. Ancak yakın târihimizi maksadlı uydurulmuş yalan ve propagandaların sisine boğanlar, O'nun nûrânî çehresini de karartmaya çalışmışlar ve bunda -belli bir ölçüde- muvaffakiyet de elde etmişlerdir. Gerçekten O'nun -hiç şüphesiz çoğu iç ve dış düşmanlarla işbirliği hâlinde bulunan- siyâsî muârızları, genç tıbbıyelilerin ayaklarına taş bağlanarak Sarayburnu'ndan denize demirlendiği iddiâlarına kadar akla hayâle gelmedik yalanlar uydurmuşlardır. Tıpkı 27 Mayıs sonrası «*kıyma makinaları*» ithamı gibi... Aşırı merhameti yüzünden hiçbir mücrimi tecziye etmiyen hattâ hıyâneti sâbit olmuş bulunan siyâsîleri bile ancak ve sâdece merkezden uzaklaştırmakla iktifa eden, fakat adına «*sürgün*» denilen bu cezayı tatbik ederken de onların ceplerini altınla dolduran Abdülhamid'e ermenilerin taktığı «*Kızıl Sultan*» iftirâsının daha ziyâde yerli gâfil ve hâinler arasında revaç bulmuş olması ve bunun zamanımıza kadar sürüp gelmesi cidden acı bir gerçektir. Halbuki o, kendisine sûikasd yapan bir haremağası ile meşhur ermeni anarşisti Joris'i bile afvetmiş ve bunlardan sonuncuyu, hayatı müdde-

● Devamı sayfa 2'de

SULTAN ABDÜL HAMİD HAFTASI

1876—1976

OKUYUCU İLE HASBİHAL

Vazifemiz..

Muhterem okuyucularımız,

Malûmunuz olduğu üzre son üç sayımızda ve her defasında biraz daha tekemmül ettirmeye çalıştığımız bir hamlenin içerisindeyiz. «Tebliğ» vazifesinde belli başlı vasıtalardan birisi olan gazetecilik, günümüzde bir sanayi dalı haline gelirken, maalesef cephemizde lâyık-ı vechile değerlendirilememiş ve kâfi tecrübelere rağmen; 50 bin civarında tiraja kavuşmuş, bunu istikrarla devam ettirebilen bir gazete vücûd bulmamıştır.

Neden? Niçin? Bu tarafını, bu sütûnlarda kurcalamayalım.

Sebil'in hamlesinden söz ediyor idik; Sebil, daha güzel ve cazip bir şekil içerisinde çıkmanın, lüzûmuna kanaat getirmiştir. Muhteva ne kadar kesif olursa olsun, gazetenin göze hitabeden tarafı ihmal edildiğinde, arzu edilen maksadın tezahür etmediği bir hakikatdir. O sebepledir ki, yeni bir mizanpaj, yeni bir kapak ve fakat, ilk sayımızdan bu tarafa devam eden Sebil'e has muhtevayı muhafaza ederek hizmetteyiz. Aktüalite sayfalarımızın 5'e çıkması ise gazetemizi renklendirmiştir kanaatindeyiz.

Bu arada, karikatürlere ayırdığımız yeri farketmişsinizdir. Güzel San'atların bu yeni (Acaba yeni mi? Minyatürleri hatırlayınız.) dalı zamanımızda en müessir fikir silâhlarından birisi halindedir. Karikatür, eğlendirici olmaktan ziyade «düşündürücü» tarafıyla ağırlık kazanmıştır. Bugün sadece Türkiye solunda yüzlerce karikatür materyalist kumpanyanın saflarında yer tutmuş, fırçasını bu yolda kullanmaktadır. Fakat, ne yazıktır ki, cephemizde tek karikatürcünün adını söylemek icabetse, uzun uzun düşünmek gerekecek, hâfıza yorulacaktır.

Aramızda kaabiliyet olmu- tağından mı?

Hayır!

Hayır, diyoruz çünki, işte iki sayıdır sayfalarımızda çizgilerini gördüğünüz bir FATİH bize böylesi kesin bir cevapda cesaret veriyor. Belki, cemaatimiz içinde daha nice Fatih'ler mevcud. Ne var ki, onları arayan, soran, değerlendiren yok. Köşelerinde yıpranmaya terkedilmiş vaziyetteler.. Sebil, imkânları nisbetinde bu san'atkâr kardeşlerimizi değerlendirmeye çalışacaktır. Onlara maddeten yetişemese bile, mânen destek olmak kararındadır.

Bütün bunları memnuniyetle karşılayacağınızdan eminiz. Eminiz amma, biliyorsunuz ki, gayretler tek taraflı olduğunda kifayetsizdir. Bir gazete okuyucusu ile birlikte gelişir, hizmetini kuvvetlendirir, büyütür. Okuyucunun devamlı alâkasını, desteğini ister. Gazete için okuyucunun alâkası hava gibi, su gibi azizdir. Onsuz olmaz, olamaz! Okuyucu, bâyie parasını verip gazetesini alan kimse demek değildir. O'nun asıl vazifesi gazetesini okuduktan sonra başlar. Elindeki tebliğ vasıtasının daha geniş akisler uyandırması için harekete geçer. Gazeteyi yanlışlarında ikaz eder.

Beğendiği taraflarının muhafazası için hassasiyet gösterir. Birkaç satırlık mektupla bunu yaparken, bulunduğu yerdeki bâyie kaç adet geldiğini kaç adet satıldığını, kaç abone bulabileceğini araştırır. Gazete, gazete haysiyetine okuyucusunun alâkası nisbetinde kavuşur. müessir olur.

BİR SİYÂSİ DEHA

Baştarafı Kapakda

önce kendisine casusluk etmek üzere kullanabilecek derecede teshir eylemiştir.

Devleti en kritik bir zamanda binbir dâhilî ve hâricî gâileye rağmen âdetâ bir Sırat köprüsü üzerinde büyük bir dirâyet ve mahâretle idâre eden Sultan Abdülhamid'in, devrinin ekseri münevverleri tarafından anlaşılamamış ve bu sebeple desteklenecek yerde kösteklenmiş bulunması, millî târihimizin en büyük tâlihsizliklerinden biridir. Hakikaten O, Osmanlı İmparatorluğu'nu parçalayıp yutmaya azmetmiş bulunan devletleri birbirlerine rakip bir vaziyete getirerek yıkılışı otuzüç yıl geciktirmeye çalışırken, devrinin ileri gelen münevverleri, Avrupa'da teşkilâtlanarak kendisine binbir gâile çıkarmaya çalışan düşmanlarla işbirliği yapmaktan çekinmemişlerdir. Bu sûretle Boğazlar, Bulgaristan, Girit, Bosna - Hersek ve Ermeni mes'eleleri gibi halli güç buhranlara sahne olan devrinin şartlarını ve onun siyâsî dehâsının gücünü kavrıyabilmek için muârızlarının «İttihad ve Terakki Fırkası» adıyla siyâsî bir iktidar hâline geldikleri İkinci Meşrûtiyet devrini görmek mecbûriyeti, hâsıl olmuştur. Kendisini korkaklık ve dirâyetsizlikle itham edegelenlerin elinde devletin, on yıl müddetle bâdireden bâdireye sürüklenmesi, O'nun yüce şahsiyyetini sislendiren propagandaların millet nazarında bütün câzibesini izâle eylemiş ve halk harb içinde kaldırılan cenâzesinin arkasından «Bizi bırakıp nereye gidiyorsun?» diye feryâd etmiştir.

Halk, bu feryad ve figanında haklıydı. Zira Sultan Abdülhamid Hân, devrinin bunca gâilesine rağmen Avrupa devletlerinin siyâsetlerine -âdeta- istikamet verecek bir dirâyet gösterebilmiş ve onları birbirlerine rakip bir vaziyete getirerek bu sûretle her birinin -ana istikameti Osmanlı Devleti'ne karşı olan- emellerine set çekebilmiştir. Gerçekten İngiltere'yi, Suriye'nin Fransızlar tarafından işgali isteğine, Fransa'yı ise, İngilizler'in Irak'ı ele geçirmek hususundaki arzularını baltalamaya mâhirâne bir sûrette imâle edebilmiştir. Almanya ile Avusturya ve Macaristan'ı, Makedonya'nın Balkan devletleri arasındaki taksimine karşı çıkmaya, İtalya, Fransa ve hatta Rusya'yı Avusturya ve Macaristan'ın Selânik'e kadar bütün Arnavutluk'u ele geçirme arzusuna mâni olmaya azmettirmiştir. O'nun arzusu hilâfına ve Sultan Aziz merhumun katlinden doğan millî infiâli bertaraf ederek milletin nazarını hâricî bir gâileye çekmek arzusuyla Mithad Paşa ekibi tarafından çıkarılmış bulunan «Doksanüç Harbi» istisna edilirse, çoktanberi kaybedilmiş sayılmak gereken Tunus'un Fransızlar tarafından âni bir sûrette işgâli ve Mısır'ın İngilizler'ce zabtı hâricinde düşmana bir karış toprak vermeden bütün buhranları tehlikesizce atlatabilmiştir. Devrinde bir kere harb çıkmış (1897 Türk - Yunan Harbi) o da kazanılmıştır. İngilizler'e Akabe'de meydan okuyan Sultan Hamid, hiçbir düşman blöfü karşısında gerilememiştir. Almanlar'a verdiği Bağdat Demiryolu imtiyazı devletler muvâzenesinden mâhirâne bir sûrette istifâde edişinin şâheser bir misâlidir.

Takip ettiği «Hılâfet Siyâseti» ile bu müesseseyi İslâm tarihi boyunca görülmemiş derecede ciddi ve müessir bir kudret hâline getirmiştir. O derecede ki; İngilizler, Hindistan'da çıkmak üzere olan birçok isyânı, O'ndan birçok tâviz mukabilinde alabildikleri «sükûnet fermanları» ile önliyebilmişlerdir. Bu siyâseti daha müessir bir hâle getirmek için inşâ ettiği Hicaz Demiryolu'nun masraflarının üçte bir nisbetinde Hind müslümanlarından sağlandığını hatırlamak bile, bu siyâsetin ne ölçüde müessir bulunduğunu isbata kâfidir. Hatta denilebilir ki, Hind müslümanlarının Millî Mücâdele esnasında Ankara'ya gönderdikleri milyonlarca liralık yardımlar da Sultan Abdülhamid Han tarafından yürütülen bu «Hilâfet Siyâseti» nin eseri olmuştur.

Sultan Abdülhamid'in büyük dehâsı sâdece böyle siyâsî hâdiselerde değil, memleket dâhilindeki ümran faaliyetlerinde de açıkça tezâhür etmiştir. Hakikaten, Cumhuriyet Türkiyesi'nin elli yıl içinde sâdece üçbin kilometre demiryolu yapmış olmasına rağmen bu büyük hükümdârın onbin kilometreden fazla demiryolu inşâ etmiş bulunduğunu hatırlamak bu husustaki iddiâmızı isbâta kâfidir sanırız. Bunun yanı sıra saymakla tükenmiyecek derecede mektep açmış, bugünkü yüksek mekteplerin çoğunun temelini O atmıştır. Bu hususta, sâdece İstanbul'da altı lisesinin bulunduğunu hatırlamak kâfidir.

Sultan Abdülhamid Hân'ın çeşitli yalan ve tezvirlerle karartılmaya çalışılan devrinin gerçekleri -o günden beri devam edegelen- resmî baskılara rağmen artık anlaşılmaya başlanmıştır. Bu mes'ûd neticenin daha şumullü bir sûrette gerçekleşmesi için halâ tasnifi bitmemiş olan arşiv vesikalarının iman ve istikamet sâhibi vatan çocuklarınca tedkiki şarttır. Ancak bu sûretledir ki, diplomalarını o büyük hükümdara sadâkat yemini yaparak almış bulundukları halde sonradan şanlı mâzimizi ve bu siyâset piri yüce hükümdârı katrânî bir renge boyamak için hudutsuz bir gayret sarfedenlerin icad kerdesi olan yalanlar bertaraf edilebilecektir. Cülûsunun yüzüncü yıldönümünde bu arzu ve temenniyi izhar ederken O'nun aziz hâtırası önünde saygıyla eğiliriz. Merhuma Cenab-ı Hak'tan engin bir rahmet niyaz ederiz.

Kadir Mısıroğlu

TAZİYET

Gazetemizin değerli yazarlarından Dr. Mustafa Bilge kardeşimizin pederleri,

Hacı Fehmi Bilge

14 Ağustos 1976 tarihinde vefat ederek Fâtih Câmii Şerifinde kılınan cenâze namazını müteâkip Edirnekapı'daki âile mezarlığına defnedilmiştir. Merhum memleketimizde vazifesini müdrik nümûne-i imtisal ve nâdir zenginlerimizden biri idi . Başta İlim Yayma Cemiyeti olmak üzere her islâmî teşebbüsü maddeten ve bedenen desteklemiş bulunan merhuma Cenâb-ı Hakk'dan sonsuz rahmet ve mağfiret, kederli evlâtlarına da başsağlığı dileriz.

SEBİL

● *Sultan İkinci Abdülhamid Han'ın gençlik resmi*

TAHT'DA ÇIKIŞININ 100. SENE-İ DEVRİYESİ

Cennetmekân Sultan 2. Abdülhamid Han, 1842 yılında doğdu. 34 yaşında iken taht'a çıktı. Tam 33 yıl sadece Osmanlı Mülkü'nün değil Âlem-i İslâm'ın hizmetinde bulundu. Devri, İngiliz - Fransız - Rus ve Alman desiselerinin en kesif olduğu, içte ise bir avuç sözde münevverin ihanetleriyle çalkalanan senelerdi. Dış borçlar, yokluk, fukaralık pençesinde harblerin harebeye çevirdiği Osmanlı Mülkü'nü tam bir vukuf ve ehliyetle idare etti. Buna rağmen dış güçlerin yanı sıra içerideki Batı uşaklarının hıyânetleri neticesi tahtdan indirildi. Ve 1900'den yani Koca Hünkâr'ın hal'inden 4 yıl gibi kısa zaman sonra İmparatorluk beceriksiz muhteris ellerde çöktü. 10 sene sonra ise tarih sahnesinden silindi. Cennetmekân Sultan 10 Şubat 1918 günü Hakkın rahmetine kavuştu. Makamı cennet olsun...

HAFTANIN MEVZUU

O'nu yüz yıl sonra minnet, şükran hisleri ile dolu râhmetle yâdediyoruz

Abdülhâmid Haftası

31 Ağustos 1876 Cennetmekân Sultan 2. Abdülhâmid Han'ın taht'a geçişinin tarihidir. Yani bu büyük hadisenin şimdi 100. sene-i devriyesini idrak etmekteyiz. Bu büyük hadisenin, diyoruz; çünkü, bir devir birkaç neslin kasıtlı bir Abdülhamid düşmanlığı diye yetiştirilmesine rağmen muvaffak olamamış ve İslâm'ın dirâyetli hizmetkârı, Halife-i Ruy-i Zemîn hakikî tarihler tarafından olduğu kadar, geçen seneler zarfında cereyan eden hâdiseler tarafından da tasdik ve teyid ile haşmetini göstermiştir.

Abdülhamid Han, bir padişah, bir halife, olmanın ötesinde bir mi'yar hâline gelmiştir. Mi'yar yâni, ölçü.

Yakın tarihimizin genç nesiller tarafından değerlendirilmesi bakımından bir ölçü..

Fikrî sağlamlık, dünya görüşündeki sıhhat açısından bir ölçü..

Hak ile bâtılı ayırdetmekte keskin bir ölçü.. Dün ile bugünün mukayesesinde yakıcı ölçü..

O yüzdendir ki, Sebil, 31 Ağustos 1976'yı takibeden bir haftayı «SULTAN HAMİD HAFTASI» ilân ediyor.

Bu haftanın ilânı pek çok devrimbazı rahatsız edecektir. Malûm bir husus. «Kızıl Sultan» diye hâyâsızca saldırdıkları, «Asrın en kudretli padişahı» nın nesiller tarafından rahmetle yâdedilmesi onları azapların en amansızına sevkedecek, bütün fincancı katırları birbirine girecektir.

Bütün İslâmcı gençliği, vazifeye dâvet ediyoruz. Sultan Abdülhamid Han'ı tanımak, onların önde gelen vazifelerindendir. Hele tanıtmak..

Sebil kendisine düşen vazifeyi, Ulu Hakan'dan birkaç veciz hatırlatma ile bitirmek ister. Abdülhamid Han diyor ki:

«Eğer yeniden canlanmak, eski kuvvetimizi bulmak, eski büyüklüğümüze erişmek istiyorsak, bize bu kudreti vermiş olan membaı hatırlamamız yerinde olur. Bizim için hayırlı olan Avrupa'nın sözüm ona medeniyetini taklid etmek değil, bilâkis kudretimizin esası olan Ş... (İslâm'a) dönmektir.»

«... Bir gün bütün mü'minler kalkınacaklar ve tek bir insan gibi hareket ederek gâvurun boyunduruğunu kıracaklardır.»

«Otuzüç sene millet ve devletim için, memleketin selâmeti için çalıştım. Elimden geldiği kadar hizmet ettim. Hâkimim Allah ve beni muhakeme edecek de Resûlüllah'dır. Bu memleketi nasıl buldunuzsa öyle teslim ediyorum. Hiç kimseye bir karış toprak vermedim. Hizmetimi ancak Cenab-ı Hakk'ın takdirine bırakıyorum. Ne çâre ki, düşmanlarım bütün hizmetlerime kara bir çarşaf çekmek istediler ve muvaffak da oldular...»

Sebil

SEBİL ÂLEM-İ İSLÂM'IN MÜBAREK RAMAZAN-I ŞERİF'İNİ TEBRİK EDER, CEMAATİMİZE, HAYIR GETİRMESİNİ DİLER.

KEMALİST İNKILÂB'IN ANATOMİSİ

Kadir Mısıroğlu

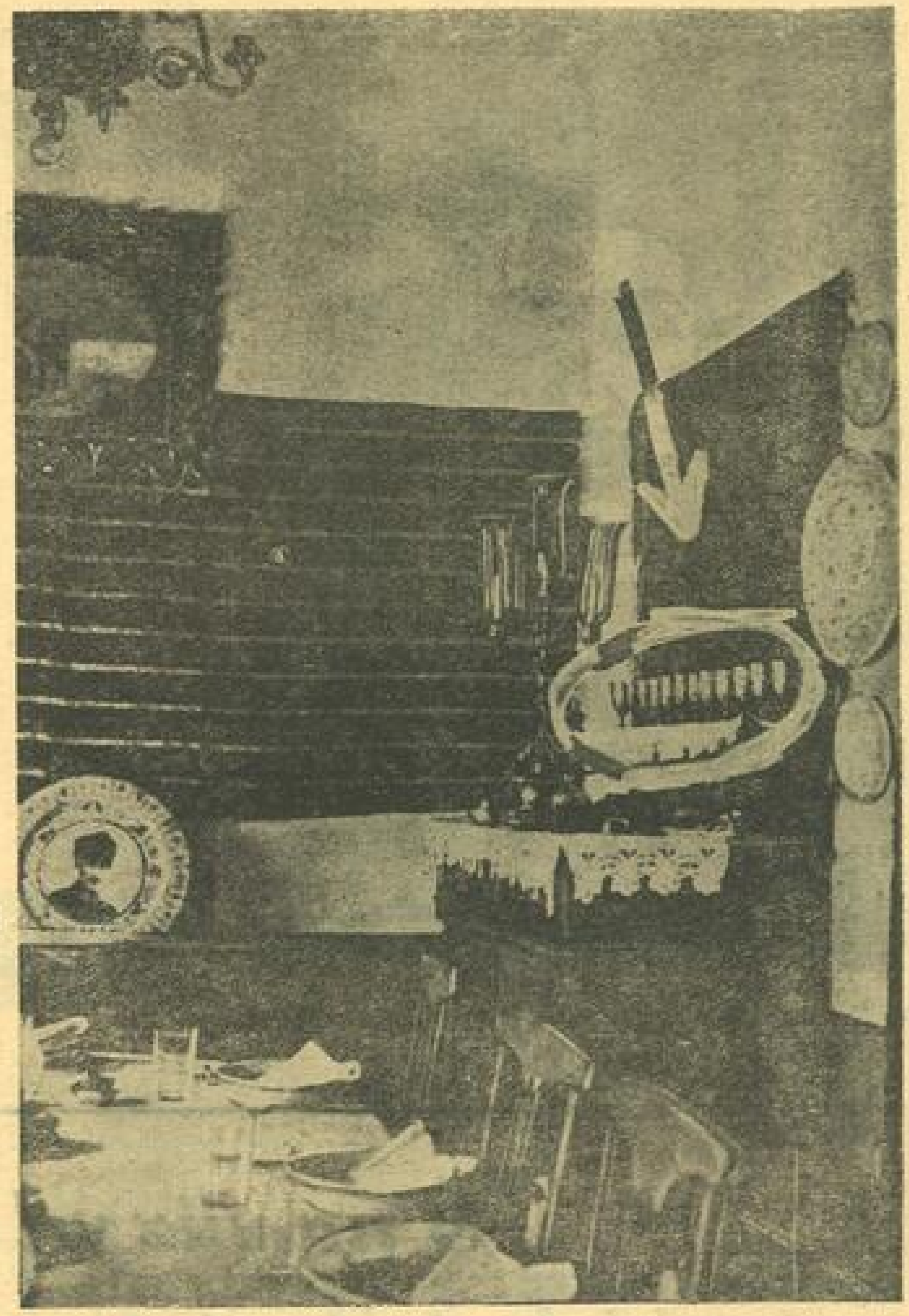

● Çankaya'daki kurulan sofralardan birisi: M. Kemal ve arkadaşları bu sofralarda memleket için hayâtî ehemmiyete haiz kararlar almışlardır. Resimdeki sofranın yanında duran konsülün üzerindeki sıra sıra dizili kadehler odaya ayrı bir hava veriyor.

(Sebil - Arşiv)

Cumhuriyet Bayramı Nutku hazırlanıyor...

LEBLEBİ VE RAKI İLE!..

35

Fahrettin Altay Paşa, Çankaya'yı anlatıyor ve biz, Kemalist İnkılâbın fârikalarından «Şekilcilik» faslına devam ediyoruz.

Dans öğreten Madam Baver «azamet satınca» kovuluyor

ATATÜRK BİR VALS çalınmasını emretti, Madamı alarak o kadar güzel bir vals yaptı ki madam da bizler de hayran olduk. Bir ara Tevfik Rüştü'nün küçük yaştaki kızı Emel gözüne ilişti. Onu okşadı. Fakat uzun saçlarını beğenmedi, bunun modası geçti diyerek berberi Sabri'yi çağırttı ve orada saçları Modaya uyar şekilde kestirtti. «Bak şimdi daha güzel oldun modayı ihmal etmemeli» diyerek taltifte bulundu.

Vakit gece yarısını bulmuştu. İnönü birkaç defa rica etti bırakmadı. Nihayet ertesi gün çok işleri olduğundan ısrarla rica edince müsade etti. O kalkınca bizler de kalkıp sokak kapısına kadar teşyi ettik kendisini eşi ile beraber cumartesi akşam yemeğine davet etti. Bizler de ayrıldık. Ankara da ilk gün böyle geçti.

(M. Kemal ogün yine F. Altay Paşa'yla birliktedir).

Ayrıldığı eşinden bahsetti, eski kaynatası Muammer Bey'e İzmir'deki borçları için de yardım edilmesini Mahmut Bey'e emretti. Latife Hanım'ın da Rıza Beyle bazı notlar gönderdiğini söyledi. Bir mektebe öğretmenlik yahut bir sefarete katiplik gibi bir memuriyet verilmesini rica ediyordu. Hakarete duçar olmak korkusu ile sokağa çıkamıyormuş, tesadüf ettiği bazı bildiklerinin kendisinden yüz çevirmeleri ağrına gidiyormuş. Bir memuriyet olursa vakit geçirebilirmiş. Atatürk bunları gayet sakin ve bitaraf bir tavırla anlatıyor fakat kararını açıklamıyordu. Afet Hanım'a dönerek öğretmenliğe başlamasını daha sonra da Paris'e tahsilini ikmale göndereceğini söyledi ve babası İzmir de orman kontrol memuru Hakkı Efendinin yazdığı mektuptan bahsetti, arzularının yerine getirileceğine emin olmasını cevaben bildirmesini söyledikten sonra bahsi değiştirdi. Bir Fehamet Hanımdan söz açtı. Süvari Suphi Paşanın kızıymış, evlenmiş boşanmış. Şimdi Atatürk'ün kızlarına öğretmen olmak istiyormuş. Bir de İtalya da Mihriye Hanım isminde birisinden mektup almış kuvvetli kalemi varmış Atatürk'e secdeler ederek Prenses Kadriye isminde birinin fotoğrafını göndermiş bunları eskiden tanırmış. Sonra Bitlis Valisi General Kazım (Dirik) ten gelen mektubu okudu. Bir mebusluk veya bir sefaret olmassa Batıya naklini rica ediyordu. Naklini de mebusluğunu da uygun gördü. Yemek bitince Ankara ikinci seçmenlerinden olduğu için reyini vermeye gideceğini benim de Afet Hanım'la çiftliğe gidip gezmemizi Necati'yi de beraber almamızı söyledi, otomobiline binerek gitti. Biz de otomobile girdik. Afet Hanım'ı sağıma aldım, esmer bir delikanlı olan Necati de şoförün yanına oturdu. Yolda Atatürk'ün yeğeni olduğunu çiflikte çalışmak için geldiğini söyledi. Benim emir subayım Suvari Üsteğmen Cemal de arkadan benim arabamla geldi.

Orman çifliği yeni kuruluyor, güzel binalar yapılıyor, ağaçlar dikiliyor. Marmara Denizi biçiminde büyücek bir de havuz yapılmaya başlandı. Çiflik muhasebecisi bizi büyük bir çadırda ağırladı, oradan hareketle Belediyenin Ankara'nın 8. kilometresindeki tesislerini gezdik. Dönüşte Necati çiflikte kaldı. Madam Baver'in hizmetçisi yahudi kızı ile çiflik etrafında gezindiklerini uzaktan görünce Afet Hanım otomobili başka yoldan Çankaya'ya çevirdi, onlarla buluşmak istemedi. Bu gezintiden kendisinin Atatürk'e bağlılığının kuvvetli olduğunu anladım ve bu genç yaşında görüştüklerini hürmete mecbur kılacak bir yaradılışta olduğunu da gördüm. Ben de O'na hürmette kusur etmemeye çalıştım. Otomobilden inerken teşekkür ederek elimi öpmek istedi tabiî bırakamazdım. Saat 20 de beni Köşk'e çağırdılar kapıdan girince soldaki yazı odasında Afet Hanım bir yazıyı okuyordu. Beni saygı ile karşıladı yanındaki koltuğa oturmamı rica etti.

Atatürk yukarıda İsmet Paşa ile konuşuyormuş. Babasına mektup yazmış, mektubu Atatürk okumuş bir yerini tashih etmiş bana okuttu. Babasının talimatı dahilinde hareket ettiğini ve İzmir de kendisine bir ev alınacağını artık tamamı ile Atatürk'ün kızı olduğunu yaz-

mış. Bir de resmi emir gösterdi. Mustafa Kemal okuluna öğretmen tayin edilmiş, yarın işe başlaması emrediliyordu. «Gidecekmisiniz» dedim, «Elbette ve memnunlukla ben okumayı ve okutmayı çok severim» dedi.

Kır saçlı zenci Nesip 'Atatürk'ün beni yukarı çağırdığını söyledi Afet Hanım da Nesip'e «Paşa hazretlerine evimizi gezdir odalarımızı göster» diye emir verdi.

Merdiveni çıkınca sağda kendi yatak odası ve bir de şark usulü döşenmiş salon. Karşıda 'Atatürk'ün büyücek yatak odası, fevkalâde süslü kıymetli eşya vardı. Yanyana iki karyola, odaya bitişik banyo odası her tarafı fayansla kaplı büyücek ve ferah. Karşı tarafta cumbalı bir istirahat odası, buradan da şark odasına bitişik kitaplığa giriliyor. Merdivenin arkasından başka küçük merdivenle geçilen ofis, mutbak, çatı arası odaları. Bu odalarda küçük kızlar yatıyorlarmış. (Bu bina şimdi müze olmuştur.)

Kütüphaneye girince 'Atatürk, İnönü, Recep Peker, Tevfik ve Hayati beyler oturmuşlar bir yazı ile meşgul oluyorlardı. Beni de aralarına oturttular. Cumhuriyet Bayramı nutkunu hazırlıyorlarmış, önlerinde birer kadeh rakı ile leblebi vardı. Bir kadehte benim için getirtti, içmediğimi bildiği halde ikramı eksik bırakmaz, içmeye de zorlamaz. Arada onlarla bir yudum almak benim için vazife idi. Nutkun sonuna yaklaşmışlar, kendisi söylüyor. Hayati yazıyordu. İnönü ile Peker de arada fikirlerini söylüyorlardı.

Hariciye Bakanı Tevfik Rüştü Aras geldi hep beraber yemeye indik sofrada, beni sağına, İsmet Paşa'yı soluna oturtmak gibi fazla bir iltifata mazhar olduk. Bu iltifat belki bugünkü gezimizden memnuniyetini bildirmek içindi.

Kızları sofrada yoktu. Yemekten sonra gramafon çaldırdı yeni gördüğü genç bir artist gelerek alaturka oyunlar yaptıktan sonra işi alafrangaya çevirdi. Atatürk beğendi ve taltif için Onunla dans etti. Sonra Recep Peker'e verdi, O'da benim gibi henüz lâikı ile öğrenememiş bir iki dolaştı, bıraktı. Bana işaret etti, kalktım dans ederken biraz açık tutuyormuşum gülerek «Kumandan öyle olmaz yapışacaksın» diye azarladı. Tekrar alaturka oyunlara geçildi. 'Atatürk kanapeye oturarak kızın yaptığı güzel numaraları seyre daldı.

Gelecek Sayı:
İNKILÂB DİYE.. DİYE..

● FİLDİŞİ KULEDEN

Cemil Meriç

İslâm Denen Meçhûl -3-

III — BİR MEDENİYETİN DEĞİŞMEZLERİ

İslâmın da klasik bir medeniyeti var. Bu medeniyetin şâşaası ve ihtişamı, durgun ve çok defa yoksul bir kitleler temeli üzerinde yükselir. Salgınların, kıtlıkların ve büyük sarsıntıların tabii besleyicisi olan bir kalabalık. Asker, makam veya para aristokrasisinin altında, her Allahın günü tedirgin ve kararsız olan bu kitleler pek az tanıdığımız bir fresk çizerler. Ancak büyük isyanlar, büyük kitaller münasebetiyle tarihi yazan onları da sahneye çıkarır. Ayaklanan yoksulların barbarlığı savaşlar, bir mehdiye, yahut ictimâî adâlete hasret çeken, suklar ve varoşlar, kanı davet eden kan, tenkillerin dehşeti. Sonra dışarının barbarlığı, yani barbarın barbarlığı, daima medeniyete saldıran barbarın. 'İmparatorluk olarak, bir göçebe tecâvüzünden, bedevilerin tecâvüzünden (Hilâle tecâvüz) doğan müstekar 'İslâm klâsik İslâm da Türkler ve Moğollar devrinde merkezi Asyanın şikârı olur. Modern çağ bu konuda da birçok değişiklikler getirecektir.

Tarih, buğutlar ve hareketlilik: Ortaçağda Avrupa yavaş yavaş, eyalet eyalet kurulmaktadır. Oysa, 'İslâm'da onbeş yirmi yıl içinde cihan çapında imparatorluklar görmekteyiz. Mesela Emeviler imparatorluğu 'İndus'dan Atlantiğe kadar uzanır. Daha sonra Moğollar ve nihayet Osmanlılar.

Bugün İslâm milli hudutlar içine çekilmiş, fakat mazinin ihtişamlı hâtırası bugünki nesillerin de hâfızasını büyülüyor. Arab birliği, Hac bütün islâmların birlik, iman ve ihtiyacını kamçılayan bir ibadet.

Mesafe: topraklar ve denizler önce çöl, mânia - çöl, sığınak - çöl fakat aynı zamanda geçiş - çöl. Bununla beraber iklim bakımından hiç de talihi yar olmayan 'İslâm, taştan veya kumdan ücralıklarıyla ve sınırlarındaki ülkelerle büyük dünya ticaretinin dört yol ağzında istisnaî bir yer işgal eder. Bir geçit yolları ve kanallar bölgesi? Bunların iki yanında ise denizler, 'İslâm az veya çok başarı ile bunları ele geçirmeğe kalkacaktır. Portekizlere kadar Doğu denizlerinde daha bahtiyar, Ortaçağın sonunda Akdenizin doğusundan çok batısında talihi yaver olan islâm, Akdenizin hristiyanlara kaydığını görecektir. Osmanlı hamlesi çabuk geçecektir. Güney kıyılar hep islâmın elinde olacaktır, ama oraya çakılmış gibi. Hindle Avrupanın güney denizleri ile doğrudan doğruya teması, islâmı az çok havasızlığa mahkûm etmiştir. 'İslâmın kaderi Akdenize bağlı kalmıştır.

Mesafe: Çöllerin ağırlığı Arızasız bir coğrafya. Haderi ile bedevi rekabeti. Çöl bugün de 'İslâm memleketlerinde bir geri kalmışlık faktörü olarak ağır basmaktadır. (Petrol denecek, petrol çöle bağlı değildir. Petrol çölden zorla fethediliyor.)

Mesafe: Konak - şehirler: Çölden geçilir, fakat çölde pek yaşanmaz. Arabistan'ın sâhib olduğu nâdir bir şehir muhitinde doğan site çevresi içinde tasarlanan 'İslâm Medeniyeti, temel ifâdesini sitede (Medine) bulacaktır. Eski doğu ve Akdeniz medeniyetlerinin mirasçısı olan islâm birçok siteleri canlandıracak ve yeni yeni şehirler kuracaktır. Bunların hepsi de ya kervan konağı, köprü başı, depo veya liman olup, ticaretle ilgilidirler. Yalnız Kahire ile Bağdad'ı ihyâ etmiş olmak bile az şeref mi?

Demek ki peyzajda iki dünya: bedevi, haderi. Az çok kararlı bir denge halinde şehir haderi toplulukların adacığı ve ocağı, kütlesini, müesseselerini, kültürünü, çölün oynaklığına karşı yükseltmekte.

Kültür: yine din: Modern çağa kadar değişmez temel: din. Alt yapının büyük tesiri inkâr edilmez ama bu tesir islâm cemiyetinde ötekilerinden daha az derin. Kültür alt yapıya ve yabancı kültürlere, bugün bile, başarıyla karşı koymakta. Farklı ictimâî rejimler ve iklimlerde islâm, değişmez bazı prensipleri ülkeden ülkeye, çağdan çağa aktarabilmek gibi bir mazhariyete sahib. Onu tarif eden de bu prensipler.

IV — 'İSLÂMIN DÖRT ZAMANI

Menşeinden (610 yılları) VIII. asrın ortalarına kadar bir genişleme devri. Bu zaman zarfında islâm Arabların inhisarındaydı. Dünyâ tarihi bakımından, oyunu idare eden Doğudur.

Sonra 1050 ye kadar islâm toprak bakımından istikrara kavuşmuştur. Oysa kültür bakımından yabancı medeniyetlerle temas yüzünden oluş halindedir. O devre hâkim olan 'İran. Dünyanın kaderi halâ Doğunun elindedir. Fakat denizlerde Avrupanın uyanışı başlamıştır.

1050 den 1800'e kadar, aşağı yukarı sekiz asır İslâm Orta Asyalıların, Moğol ve bilhassa Türklerin inhisarındadır. 'İslâm için yeni bir seyyaliyet çağı: Osmanlıların Avrupaya yayılışı, islâmın Afrikada, Orta Asyada, Hindistanda, Malenezyada, Endonezyada ilerleyişi. Ve yavaş yavaş denizlere hâkim olan ve Osmanlı ilerleyişini durduran Avrupa ile karşılaşma.

Nihayet XIX. ve XX. asırlarda yeni bir mayalanma devri. Önce kültürel İslâmda modernizm. Sonra siyasi: yeni bağımsızlıklar. Ve yine Arablara geçen islâm dünyasının şampiyonluğu.

Bu devrin büyük kısmında tarih hamlesi Avrupalılardan gelir. Önce emperyalist fetihler, sonra bu fetihlerin İslâmın kültürel ve siyasi uyanışında ve bu fethe karşı reaksiyonunda doğrudan doğruya oynadığı rol. Bu reaksiyonla başlayan kesin değişiklikler. XIX. asırda Avrupanın hâkimiyeti mutlak gibi. Fakat yavaş yavaş bu hâkimiyet sarsılır. Sömürgeleşen Arab ülkeleri II. Dünya Savaşı'ndan sonra bağımsızlığa kavuşur. Fakat Avrupa ile 'İslâm kendilerini aşan bir kavganın içine girerler: Bir yanda zengin milletler, ötede üçüncü dünyanın fakir milletleri.»

Eserin tercümesi, düşünce dünyamız için, herhalde bir kazanç olurdu.

OTO MAZOT
BİLUMUM MAZOT POMPA AYARI VE YEDEKLERİ
Pangaltı, Dolapdere Cad. 178-180
Tel.: 47 14 64 İSTANBUL

E
EBRU GÖMLEKLERİ
TEL: 22 83 11 İST.

● *Geçtiğimiz hafta Kolombo'da bir toplantı daha yapan bloksuzlar yani asıl hüviyetleri ile hizasızların tepesindeki adam: MAO*

bloklar ve peşin hükümler

YESEVİZADE

HİZÂSIZLIK ÇIKMAZI

6

Bu küme, hep Cihânşümûl Yahûdi Sevkulceyşine sâdık kalarak ve Sovyet ve Amerikan fazla açık emperyalizmlerinin husûle getirdiği psikolojik rahatsızlık sebebiyle, artık onlarla araya, göstermelik de olsa, bir mesâfenin konulması zarûreti yüzünden teşkil edilmişdir. Buna rağmen, Cezâyir Konferansında apâşikâr görüldüğü üzere, Amerika dâimî tenkide uğrarken Sovyetler aleyhinde tek lâf (az kalsın Komünizme kurban giden Sûdan Reisi Câfer Nümeyri'nin küçük bir imâsı müstesnâ) edilmemişdir.

Bu, hizâsızlığın hakikî mâhiyetini anlamada iyi bir ipucudur. Öte yandan, komünistleştirme ameliyesinde, örtülü Sovyet tesîrinden maada üç esâslı «pole d'attraction» (cezbe kutbu) dikkati çekiyor. Bunlar, TİTOİZM KÂSTRİZM ve MAOİZM'dir.

Maoculuğun tesîri git-gide büyüyor. Hind-i Çini'de, Hindistanda, Endonezya'da, Filipinler'de, Yemen'de, Tanzani'de, v.s. artan bir nüfûza sâhibdir. Kastroculuk ise, bilhassa Lâtin Amerika'da tesîr icrâ ediyor. Titoculuğun tesîrine gelince, o da hassaten Cezâyir üzerinde ve bir dereceye kadar Mısır üzerinde hissedilirdir.» Irak, Sûriye, Filistin'de ise, Sovyet tesîri müşâhede edilmektedir. Hâsılı, «Sahte-Hizâsızlık Hareketi.» müstemlekecilik yoluyle kapitalizmden darbe yemiş, istismâr edilmiş, fazladan olarak ta an'aneleri tahrîb edilmiş, libero-kapitalizmin cinâyet, şenaat ve rezâletlerinden müteneffir memleketleri tedrîcen komünizme sürükleme gayretinden ibârettir.

«Blok» sahtekârlığının hakîkî vechesi böylece teşhis edilince, şimdi bize mevkimizi doğru tâyin etme vazîfesi düşmektedir. Kat'î olarak anlaşılmaktadır ki; Yahûdî esâretine düşmekle netîcelenecek olan ne Sosyalist Avrupa Birleşik Devletleri bloku, ne Komünist bloku, ne Kapitalist bloku, ne de Hizâsızlık bloku asla bizim için tercîh mevzûu olamaz. Müslüman Türkiye'nin yeri, İslâmistan'dır, İslâm blokudur. Bugün, İslâm âleminin başına sahtekârların, Yahûdî - İşbirlikcilerinin, satılmışların, hâinlerin üşüşmüş olması, bütün müslüman memleketlerin -bilâistisnâ- ne İslâmı, ne de kavimlerini veyâ halklarını hiçbir hâl-ü-kârda temsil etmiyen, millet irâdesini mahkûm, mahbus tutarak hüküm süren, hâinâne zâlim hükûmetlerin tasallutunda bulunması, bu tercîhi değiştirmemize sebeb teşkil etmez. Zâten bizim muhatabımız bu hükûmetler değil, onların zulmü altında inliyen müslüman kavîmlerdir. Vazîfemiz, evvelâ içimizdeki leş kargalarını def' etmek, sonra dîğer mazlum müslüman kavimleri Yahûdî tasallutundan kurtararak onlarla müştereken, bir blok, bir birlik teşkil etmekdir. İstikbâl İslâmındır, islâmistanındır. Yaşasın İslâm Birliği!.

BİTTİ

● TESBİT

Sadık Özarslan

Menfaatçilik lüpçülük midecilik

İyi bir şey değildir. Yaşatmaz, öldürür. Güldürmez, ağlatır. Menfaatçilik, lüpçülüktür... Menfaatçilik, midecilikdir. Menfaatçilik; Rabbenâ, hep bana!. demektir. Menfaatini düşünen insan, başka şey düşünmez. Sözü dolan, özü yalandır. Attıkları palavra, yutturduğu dolmadır.

Menfaat, sâhibinin gözünü karartır; çıkarından başka birşeycik göstermez ona... Menfatçi, çıkarı nerede ise, midesi nerede doyuyorsa orada barınır... mide gorultusunu kesen tarafa ayrılır. Menfatçilik, çünkü kalb işi değil kalıp işidir, mide işidir. Menfaatçi, sadece dünya der ve hep dünyayı görür.

Demek ki menfaatçi, aynı zamanda dünyacıdır. Dünyaya kopmayacakmışçasına bağlıdır. Ona ölmeyecekmiş gibi sarılır. Tırnaklariyle dağlara, tepelere takılır. Denî dünyaya aldanır, şeni' düşmana kapılır. Zâhirî güzelliklere bayılır; her yerde menfaati ile ayılır.

Kalb gözü kapalıdır menfaatçinin... Hakikati göremez, görse de gelemez. Zira şişkin midesi uzun boylu düşünmesine mânidir. Nefsi, basîret gözünün açılmasına engeldir. Kalbi kara, dili karadır menfaatçinin. Menfaatçi şebeke kurabilir; menfaat zincirini asla kıramaz.

Menfaatçi, menfaatine karşı çok yufka yüreklidir... Hiç dayanamaz. Gerektiğinde kendisini haklı göstermek için esbâb-ı mûcibeler arar. Tafra satıp para alır... Safra çıkarıp menfaat sağlar. Menfaatini örtmek ve başkalarına başka türlü göstermek için çareler arar... Yalanlar, ne yalanlar!..

Menfaatperestler, midelerinden gayet kolaylıkla yakalanır. Rahat aldanır... Onu şeytan aldatır, şeytan tıynetli insan aldatır. Fakat ona sorarsanız aldanmamıştır, aldatılmamıştır... Cin gibidir, cin gözlüdür! Baksanıza, açıkgözde aldanacak göz var mıdır? Aslında uyuyan uyanıklardandır. Bilemez...

Dâvâ mı dediniz? Hak getire... Onca, bütün bunlar birer palavradır; gerçekleşmesi imkânsız ütopyadır. Cebinin dolması, cüzdanının şişmesi gerçekleşmiştir ya; sen ona bak!.. Zaten gerçekleştirmek istediği tek şey de budur; bundan ibârettir. Bunun için herşeye râzı, bunun için her muameleye lâyıktır. Parası vardır; ağamdır, paşamdır. Hayatı böyle anlar, adamlığı böyle kavrar.

Korkulur menfaatçilerden... Onların şerlerinden Allah'a sığınılır. Korkulur; çünkü girmeyeceçkleri renk yoktur, sokulmayacakları kalıp yoktur. Renkleri hazır, kalıpları hazırdır... Herbiri bukalemundan farksız; iz'ansız ve insafsızdır. Dâvâları paradan, mes'eleleri yara açmaktan ibârettir. Şerlerinden Allah'a sığınılır... Zira bunlar münafık tipler, şeytna tıynetlilerdir. Düşman cepheden, bunlar içten saldırır... Veya bizi içimizden kemirir. Sûretâ beşer, sîretâ bilmem nedir?

Cenab Şehabeddîn'in bir sözü vardır... Der ki: «Menfaat, sandalyaya benzer. Başının üzerine koyarsan seni küçültür. Ayağının altına alırsan seni yükseltir.» Menfaatçi bu sözdeki derin mânâyı nasıl anlasın?.. Para uğruna ayak altında sürünmekten yukarılara baktığı yok ki!.. Uçarak Hakikat tepelerine konmak yerine, sürünerek ilerlemeyi büyüklük sanır. Bilmez ki zillet içindedir, meskenet içindedir. Menfaatçi; zilleti, izzet zanneder... Hakk akıl vere... Hakk, cümlemizi menfaatçilikten ve lüpçülükten muhafaza buyura!..

Kalb gözü kapalıdır, menfaatcinin... Hakikati göremez, görse de gelemez. Zira, şişkin midesi uzun boylu düşünmesine mânidir. Nefsi, basiret gözünü açmasına manidir. Kalbi kara, dili karadır menfaatçinin!..

● TUĞRA

MUSTAFA YAZGAN

Ruhî illet

Kelimenin öz mânâsı içinde İslâm ,ferd ve cemiyetin bütün maddî ve mânevî hastalıklarını bir kanser urunu temizler gibi yok eden şifalı pınar, erdirici iksir, kurtarıcısı sistemdir. Bu mânâ içinde «Müslüman» içini ve dışını her türlü maddî ve mânevî pisliklerden temizleyen, her çeşit illeti kendi ruh ve madde dünyasından atıp, her türlü sapıklıktan sâlim kalmış, selâmette olan kişi demektir. Bu hakikatın öz ifadesidir.

Mânâyı, müşahhas bir ferd ve cemiyet üstüne kaydırdığınızda, bütün kıyas ölçülerinin, bütün nisbetlerin zaman zaman ve yer yer altüst olduğunu ve karşınıza maalesef adı «Müslüman» fakat ruhu, maddesi, fikri, düşüncesi, ideali, imânı, hayatı, hayata bakış usulü, davranışları, Allah'la ve kullarla münasebeti hiç de taşıdığı ulvî mânâya uymayan ferdlerin ve cemiyetlerin çıktığını görüyorsunuz. Bu «Müslüman» ın ruhuna musallat olmuş bir illetin ferd ve cemiyet plânında aksedişinden başka bir şey değildir. Öyle ki, bu illet düşmanlarımızı İslâm'a daha da düşman yaparken, dostlarımızı dâvâdan şüpheye veya dâvâ ile alâkalı tesbitlerde hatâya düşürüyor. Düşmanlarımız çoğu zaman İslâm'ın mücerred (aslında müşahhasa en uygun mücerred) imân, fikir, düşünce ve hükümlerine saldırmak cesaretini bulamayınca, «Müslüman» görünüşlü kişilerin binbir beşerî zaaflarla mâlûl hayatlarını, sözlerini, davranışlarını ileri sürerek, güya İslâmı küçültmeğe çalışıyorlar. Ancak kâfir zekâsından doğabilecek aldatıcı bir taktik olan bu hâli tahmin ediyorum, hepiniz muhitinizde zaman zaman müşahade ediyorsunuzdur.

Bu ters davranışın ve İslâm'a bu haksız ve yanlış taarruzun ana sebebi, dışımızdaki «küfür dünyası» nın inatçı ve azgın niyetleri olduğu kadar, içimizdeki «Müslüman» ın ruh'una musallat olmuş illetleri kâfirden önce teşhis ve tedâvî edemeyişimizde gösterdiğimiz acz hâli'dir diyeceğim. Nedense İslâm'ın müstesnâ «Nefs muhasebesi = Auto critique» geleneği gittikçe pörsütülüyor. Nefs muhasebesinin yerini put'laştırılan nefs'lerin «benlik» kavgaları alıyor. Dedikodu, gıybet, söz getirip götürme, suizanda bulunma, çekememezlik, merhametsizlik bu ruh illetinin belli başlı görünüşleridir.

Bütün pislikler Kur'an suyu ile yıkanır. Başka yolu yok. Allah, başka yolları bildirmiyor. Bütün illetler Kur'anî metodla yok edilir. Bütün mikroplar Kur'ân'ın ışığı altında kahredilir. Dertlere şifa kapısı Kur'anla açılır. Müslüman, ruhunun ve maddesinin bütün eksiklik ve illetlerini Kur'an yoluna tâbi olarak giderir. Erer ve kurtulur.

● TÜRKÇESİ

AHMED SELÂMÎ

Düşmanın hedefi

Nizâmî ordularıyla cebhelerde, İslâm milletini yok edemeyen (dünyâ tâğûta tapanlar birliği), sevk'ülceyşini tamamen değiştirmek lüzûmunu hissetmişdir. Bunun içindir ki Tanzimat denilen dönüm noktasından i'tibâren, düşmanı karşımızda değil, içimizde görüyoruz. Böylelikle yeni bir devreye girilir. Bu devre, kaleyi içden fethetme veya zehri altın kupalarla sunma devresidir.

Bu yeni devrenin düşman elinde en umûmî pl ndaki hedefi şudur: İslâm milleti bugüne kadar kazandığı zaferleri, elde ettiği terakkîleri ve vücûda getirdiği medeniyeti, Allah ve Rasûlüne âid nizâm olan İslâm'a ve bu nizâmın imanî, siyâsî, iktisâdî ve ictimâî temel kânunlarına aslına, özüne ve membaına uygun sımsıkı bağlılığa borçludur. Öyle ise bu aslına uygun iman ve bağlılık koparıldığı takdirde, karşımızda İslâm milleti diye bir tehlike kalamaz...

İşte Tanzimat denilen dönüm noktasından i'tibâren (dünyâ tâğûta tapanlar birliğinin) en umûmî plânda tatbika koyduğu yeni ta'biyet'ül-ceyşi bundan başkası değildir.

Esefle kaydedelim ki düşman bunda muvaffak da olmuş, 12-13 asır sırtını yere getiremediği İslâm milletini bu yeni ta'biyesiyle çökertmiş, parçalamış ve burcuna kendi bayrağını dikmeye güç yetirebilmişdir. Düşman bu nihâî hedefini yani İslâm milletini aslına uygun olarak bağlandığı mutlak nizamdan uzaklaştırmak işini, birkaç kademede icrâ edecekdir. Hiçbir zaman unutmamalıyız ki, bu dinden uzaklaştırma işi, bir milletin alenen «biz dinimizi bıraktık!» şeklinde bağırtılması olarak tezâhür edemez. Burada usûl, milleti, ruh ve asliyeti dupduru duran bir din (İslâmiyet) yerine, o dinin aslında bulunmıyan felsefî, «ilkesel», siyâsî, iktisâdî, ictimâî bid'atlarla ve «din adamı» tanıtılan bir takım kiralık maşaların, indî, keyfî, gayriilmî ve asıldan uzaklaştırıp zamana yani düşmanın beşerî münâsebet kânunlarına uydurucu ictihadları (!) ve fetvâları (!) ile, aslından tamamen uzaklaşmış uydurma bir dine kaydırmakdır... Bu yeni uydurma dinin de adı «İslâmiyet» olacak, ve fakat arzetdiğimiz yollarla içine sokuşturulan ecnebî maddelerin (asl) ile münâsebeti, bir kısım süde on kısım su katmak nisbetinde bulunacakdır... Bu ameliye tedrîcen yapılacağı için de aksülamel ve karşı çıkmalar aks-i sadâ bulamıyacak; halkın bu asıldan uzaklaştırma işine alışmasına ise, ona zerkedilen cehâlet en büyük yardımı yapacakdır. Din tedrîsatının lağvındaki hedef, bu cehâleti te'min idi.

Bundan sonra o millet ne kadar «müslümanım» derse desin, artık düşman için ruh, can, esas sâhibî bir İslâm milleti kalmamışdır; ve bunun için de rahatça uyunabilir. Düşman uyuyabilir mi dedik, hayır, büyük hata etdik. «Su uyur düşman uyumaz.» Rûha ve esâsa dönüşün öncülerini nasıl karalayıp i'tibardan düşürmesi lâzım gelirse veya bu öncüleri hiziplere ayırıp nasıl biribirlerine tokuşturması icâb ederse, bu da ihmâl edilmiyecekdir.

● Tanzimat denilen dönüm noktasından i'tibâren (dünyâ tâğûta tapanlar birliğinin) en umûmî plânda tatbika koyduğu yeni ta'biyet'ül-ceyşini, şu üç ana kademeden geçmiş olarak tesbit edebiliriz:

I — Düşman, fennî ve sınâi terakkiyâtını, kendi imânî, ictimâî, iktisâdî ve siyâsî temel nizamlarının tabiî bir neticesi olarak İslâm Milletine üfürmüşdür. Buna muvâzî olarak da İslâmiyetin terakkiye mâni' oluşu işlenmiş; İslâm'ın donuk, kalıpçı, asrın ihtiyâcâtına cevâb veremeyici bulunuşu etrafa yayılmışdır. Böylece, (aşağılık hissine) kapılan (okumuşlar zümresi bir cemaat) teşekkülüne çalışılmışdır. Bu cemaat, o (aşağılık hissi) içinde, garb hayranlığına kendini kaptıracakdır...

II — Tahsil perdesi altında ecnebi memleketlere çekilen genç dimağlara, oraların âdet, an'anât ve yaşayışları, her türlü sefâhatine kadar şırınga edilecek ve bu diplomalılar İslâm milleti içinde en üst devlet memûriyetlerine getirileceklerdir.

III — Dâhilde ve hâricde yetiştirilen bu yerli malı ecnebîler, idâreciler kadrosu olarak İslâm'ı ve İslâm Milletini karşılarına alacaklar; ve tanzimat, ıslâhât, meşrûtiyet, inkılâb, devrim, reform, kavmiyetçilik, Öztürkçe, kadın - erkek eşitliği, ictihadçılık, gibi perdeler altında sevk edilerek İslâm milletini asıldan, berrak olan İslâm'dan uzaklaştıracaklar ve düşman da nihâî hedefine böylece varmış olacakdır...

HAFTANIN İÇİNDEN

Lübnan parçalanıyor

Sâlib'in komplosu netice verdi

● *Fransız Cumhurbaşkanı Destein*

Tal - Zaatar Filistin Mülteci Kampı'nın hıristiyanlar tarafından işgâl edilerek, müslüman halkının katledilmesinden sonra Lübnan'daki hıristiyan falanjistler açıktan açığa «iki devlet» den söz etmeye başladı. İsrail'in arkaladığı Fransa, Amerika, İngiltere ve onların oyuncağı haline gelen Suriye'nin desteğini gören Lübnanlı hıristiyanlar bu arada işgâl ettikleri bölgede geçici hıristiyan hükûmeti kurdu. Müslümanlar ise mukavemetlerine devam ediyorlar. Fedailer artık dağlara çekildi. Tal-Zaatar'ın 54 gün süren kuşatmadan sonra düşmesi, şüphesiz Filistin müslümanları için ağır bir darbe oldu. Fakat, fedailer azimlerinden bir şey kaybetmiş değiller. Harb devam edecek. Mukaddes topraklar hakiki sâhiblerine geçinceye kadar devam edecek.

1970'de İngiliz kuklası Ürdün Kralı'nın ihanetinden sonra 1976'da Alevi Esad'ın idaresindeki Suriye'den darbe yiyen Filistin müslümanları bu arada müslüman dünyasındaki hıyanet merkezlerini de idrak etmiş vaziyetteler. Bu onların mücadelesine daha bir kuvvet kazandırıyor.

Filistin müslümanları bölünmüş Lübnan'da iki bölgeye hakim durumdalar. Bunlardan birisi güneydeki Sayda ve Sur şehirlerinin bulunduğu bölge ki, kuzeyden hıristiyanlar, doğudan Suriye birlikleri ve güneyden de yahudiler tarafından çevrilmiş vaziyette. Yukarıda ise Trablus müslümanların tam hakimiyeti altında.

İsrail'in tahrikiyle Batılı Salib'in, başta Kissinger Amerikası ile Destein Fransası olmak üzere kurulan komplo şimdilik netice verdi. İkinci çıban başı teşekkül etti: Lübnan Hıristiyan bölgesi! Fakat, bunun nihai vaziyet olduğunu söylemek zor.

● *Lübnan'da son durum.*

Sendika Ağalarının tahakkümüne Son Vermek İçin, İşçiler...

İŞBAŞINA !

«Toplu Sözleşme» adı verilen toplantıdan çıkan bir Kamu İktisadi Devlet Teşekkülü temsilcisi elinde siyah çantası köşebaşındaki dolmuş durağına doğru yürüdü. Uzunca bir kuyruk vardı, kendisini dairesine götürecek vasıtayı beklemeye başladı. Aynı esnada bir başka adam kapının önüne çekilmiş duran lüks bir otomobile binerken, şöför âdeta devlet reisine selâm durur gibi kapıyı açmıştı. Otomobilin üstünde bir sendikanın adı vardı ve her sendikada olduğu gibi onun da sonu «iş» ile bitiyordu.

Dolmuş durağında bekleyen adam ise beraberindeki arkadaşının hayretini gidermeye çalışıyor, vaziyeti şöyle izah ediyordu:

— Azizim, bu bir garabettir ama, neylersin Türkiye'deki sendika ağalığının bariz tablosudur. Şu hususi sendika arabasına binen adam güya işçidir ve işçinin haklarını müdafaa etmektedir. Aylık gelirini rakkamla ifade etmek güçtür. Maaşı sair gelirleri ile bunlar 25 - 30 bin liraya bana mısın demezler. İşte biz böyle dolmuş bekleriz, bunlar da sırtına bindikleri işçiler sâyesinde makam arabalarına binerler.

değme ağalığa değişilmeyecek cinsten olduğu meydana çıkmıştı. O sebepledir ki, yerden mantar biter gibi, Ankara'nın sokakları adım başı sendika tabelâları ile dolmuştu. Artık açıkgözleri jandarma yazmıyorlardı; açıkgözler, sendika kuruyorlardı. Kurdukları sendika bir de dikiş tutturdu «Sendika ağalığı» tabiri yeni değildi. Fakat 1960 sonrası bu ağalığın mu, ağanın saltanatı başlıyordu. Binlerce işçiden alınan aidatlar bu adamlara aliyyülâlâ bir dünyalık sağlamakla kalmıyor, yedi sinsilelerine kifayet eder servet kuruyordu.

Bu meyanda namuslu sendikacılar yok değil miydi; vardı elbette. Alınterinin kudsiyetine inanan, bu inançla işçi kardeşlerinin alınterinin istismarını önlemeye gayret gösteren, bu gayretinin mukabilinde şahsi menfaatinin icabettirdiği karanlık dolaplara tenezzül etmeyen sendikacılar da vardı. Temsilcisi olduğu işçileri, haris menfaatleri için, geçici dünyada birtakım iğrenç ideolojilere, şunun - bunun iktidar heveslerine satmayan sendikacılar da vardı. Fakat, «ağalık» mesleğini edinenler ayrık otu gibi sarmıştı sahayı... Meydanda onların sesi çıkıyor, onların borusu ötüyordu.

Bu ahvâl daha ne zamana kadar devam edecekti?..

Sual öteden beri zihinleri kurcalıyordu. Ne kadar devam edecek?.. Nihayet, namuslu işçiler kendi haklarına kendilerinin sahip çıkmalarının zamanı geldiğine kanaat getirdiler. Bu ise, sendika ağalarının hoşuna gitmemişti. Açığa çıkmayan alttan alta bir çekişme başlamıştı. Aylarca hattâ yıllarca sürdü. Türk - İş'de DİSK'de hattâ MİSK'de bir telâştır başladı. Birşeyler oluyordu. Ama ne?.

Nihayet geçtiğimiz hafta, alınterinin kudsiyetine inanan işçi çevrelerinden yükselen bir ses vaziyeti vuzuha kavuşturdu:

— Sendika ağalığı tahakkümüne karşı işçiler işbaşına!.. diyordu bu ses.

Ve bu sesin yakın gelecekte, daha da kuvvetleneceği, yurt sathında emeği ve emekçiyi bir avuç zorba - menfaatçi düzenbazın elinden kurtaracağı anlaşılıyordu.

YÜCEL

MOBİLYA ATELYESİ
MEHMET DERİN
● Yatak Odası
● Kolt k Takımı
● Yemek Odası
● Kütüphane.
Kadırga Liman Cad. Nu: 183
Kumkapı/İSTANBUL
Telefon: 26 63 37

az/öz

● İstanbul'da bulunan Patrik Turgut Erenol (Türk Ortodoks Kilisesi patriği) Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne bir istida ile başvurarak kendisine «Liyakat madalyası verilmesini» istediği, ancak bu isteğinin reddedildiği öğrenildi. Papaz'ın hangi liyakatinden dolayı madalya istediği anlaşılamadı.

● 1973 yılında inşaatına başlanan İstanbul Gaziosmanpaşa - Küçükköy Câmii Şerifi tamamlandı. Câmi 22 Ağustos günü yapılan bir merasimle ibadete açıldı.

● Güney Afrika'da olduğu gibi Rodezya'da da ekaliyet ırkçı beyaz rejimi ülkeyi kana bulamaya devam ediyor. Rodezya'da, ülkenin hakiki sahibi zencilerin 15 bin kişilik ordusunun rejimle çarpışmaya devam ettiği bildirildi. YA'nın haberine göre 1 sene içinde Rodezya'da 522 sivil öldürüldü.

● Alman gazetesi Die Welt (Dünya) yaptığı bir anket sonucunda, Almanların yarıdan biraz fazlasının «âhirete inanmadığı» anlaşıldı. Gazete bilhassa gençlerin «Ahirete inanıyor musunuz?» sorusuna «hayır» diye cevap verdiklerini yazdı. Ayrıca Schleswig - Holstein adlı eyalette bulunanların % 83'nün ahirete inanmadıkları ortaya çıktı. 50 yaşının üstündeki Almanların ekseriyeti ise âhirete inandıklarını söylediler. Bu anket, Alman gençliğinin tam bir inanç buhranı içinde olduğunu gösterdi.

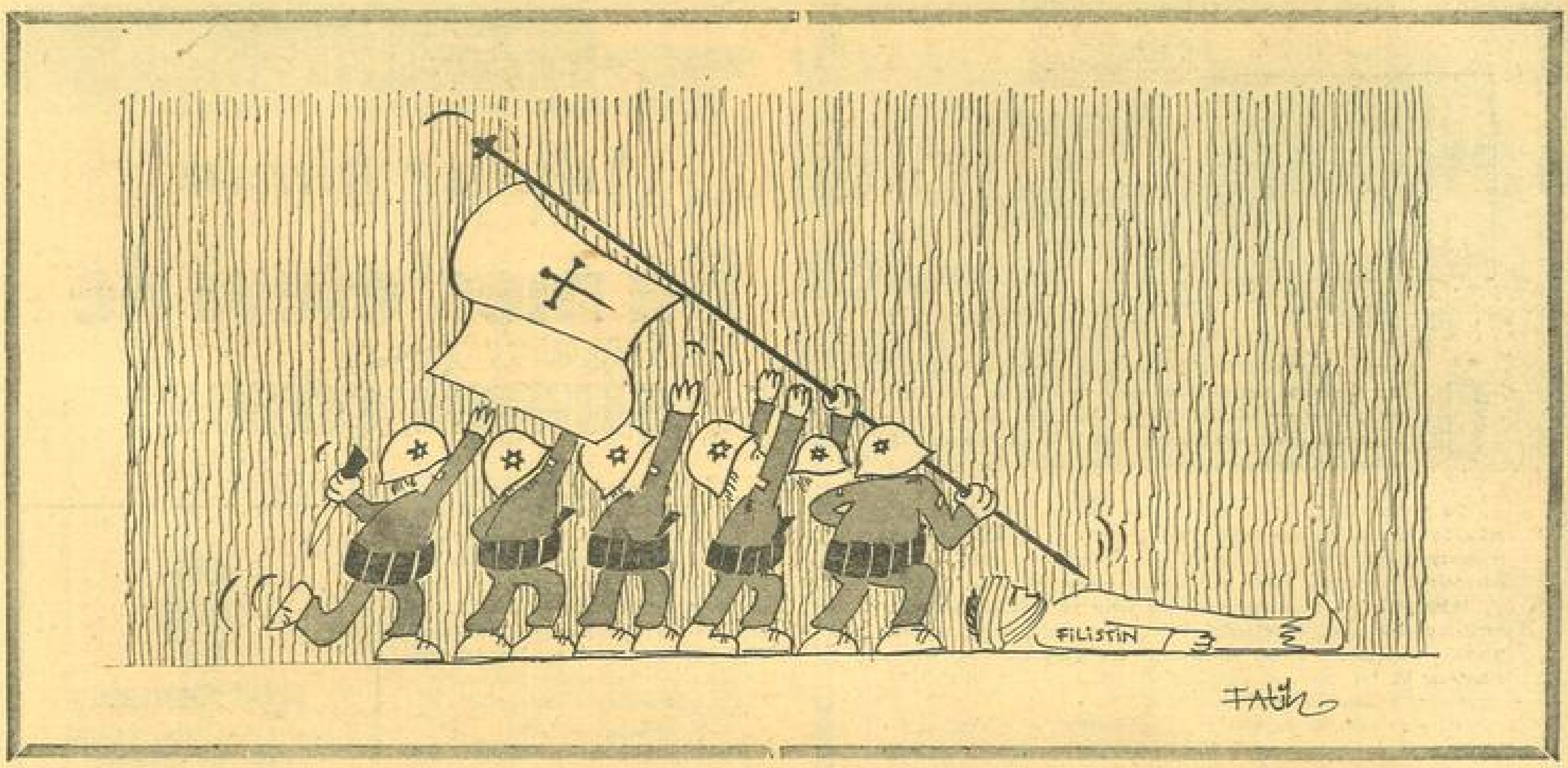

بسم الله الرحمن الرحيم

Muslim Youth Movement of South Africa

HEADQUARTERS: 7TH FLOOR, 100 COMMERCIAL ROAD • P.O. BOX 86, DURBAN, 4000 • PHONE: 06314-62479

Güney Afrika'da Müslüman Gençlik Hareketi kuvvetleniyor

Ümid Burnu'ndaki Nûr

Güney Afrika, adından da anlaşıldığı gibi Afrikanın en güney ucuna yerleşmiştir. Batıdan doğuya doğru; Güneybatı Afrika, Botswana, Rodezya, Swaziland ve yeni istiklal kazanmış olan Mozambik Cumhuriyeti ile hem hududdur. Leshoto müstakil Cumhuriyeti de O'nun komşularındandır.

Yüzölçümü, 708.538 km2 olup; aşağı yukarı Büyük Britanyanın beş mislidir. Nüfusu ise, 18 milyon siyah ve 4 milyon beyazla 22 milyona baliğ olmaktadır. Güney Afrikada yaklaşık olarak 300.000 kadar müslüman vardır.

1650 yılları civarındaki devrede Hollandalılar Malay takımadalarını koloni haline getiriyorlardı. Bu koloni hareketine karşı çıkan müslüman Malaylılar esir olarak Ümid Burnuna nefy edildiler. Uzakdoğu Adalarından getirilen usta sanatkâr, el işçisi, terzi ve benzeri esirlerle Ümit Burnunda müslümanların sayısı bir hayli artmıştı.

Bu Malaylı müslümanların esir düşmesi burada İslâmın yaşayışını gerçekten büyük çapta tehlikeye düşürmüştü. Buna ilâveten; hristiyan misyonerlerinin bir kısmının büyük faaliyetleri, zamanının siyâsî ve ictimâi havası, müslümanların durumunu daha da ağırlaştırıyordu.

Maamafih bütün bunlara rağmen Şeyh Yusuf gibi büyük mürşidlerin önderliğinde bu siyasi muhacirler, islâmi şahsiyetlerini muhafazaya muvaffak oldular.

Malaylı Müslümanları takiben 1860 yılları civarında Natal ve Transvaal eyaletlerine Hindistan ve Pakistandan müslüman tüccarlar gelip yerleştiler ve memleketin o zamana kadar gelişmemiş uzak bölgelerinde ticaret merkezleri kurdular.

Güney Afrikaya gelen bu müslümanlar yüksek derecede bir tahsil görmemiş olmalarına rağmen şuurlu birer mümindiler. İlk iş olarak oturdukları her yerde bir câmi inşa etmişlerdir. Câmi ile beraber çocuklarının dini terbiye alabilecekleri medreseler de yapmışlardır. Bugün memleketin her kasaba ve köyünde gördüğümüz 200 cami ve medrese bu dindar müslüman tüccarların rehberliğinde meydana gelen mes'ud bir neticedir. Natal ve Transvaal'a yerleştirilmiş olan bu Hindistan ve Pakistanlı müslüman nüfusun sayısı 150.000 kadardır.

1873 tarihlerinde Zengibar'dan esir taşımakta iken İngilizler tarafından ele geçirilen gemideki esirlerin tamamı müslümandı. Hürriyetlerini kazanmak için beş yıllık kölelikten sonra bunlara Durban yakınlarındaki Bluf'a yerleşme müsaadesi verildi. Bunlar Güney Afrika Kanununa göre Asyalılar olarak kabul edildiler ve Hindistanlıların bulundukları sahalara yerleştirildiler. Onların sayısı da 3.000 kadardır.

Geçen yirmibeş sene zarfında komşu Afrika memleketleri müslümanları; bilhassa Malay ve Mozambikliler, Güney Afrikaya altın maden ocaklarında ve çiftliklerde iş arayarak hudud boyunca geldiler. Bu muhacir işçi müslümanların sayısı, siyah ve beyazlardan yeni müslüman olanlarla beraber 25.000 dolaylarındadır.

İslâmi faaliyetler memleketin bir çok yerlerinde gelişerek devam etmektedir. Güney Afrika'da İslâm'ın ruh ve tebliğinin canlı kalmasına yardımcı olan çalışmalar memleketin üç eyaletindeki teşkilat sayesindedir.

(1970) lerin sonlarında hâlen ülkenin 25 kasabasına yayılmış olan «Müslüman Gençlik Hareketi» milli bir teşkilât şeklinde ortaya çıktı. Bu hareket, Güney Afrika müslümanlarını İslâm'ın anlaşılmasına ve tatbikına doğru dinamik bir ümmet olarak birleştirmeyi istihdaf etmektedir. Bütün Güney Afrikada müslümanlara mes'uliyetlerini ve Kadir-i Mutlak olan Allah'a karşı vazifelerini hatırlatan bir çok faaliyet programı düzenlemiştir.

Güney Afrikada İslâm'ın istikbâli ve müslümanların hayatlarının devamı, İslâm ideolojisinin tebliğinin güzelliğine; İslâmı en iyi şekilde tebliğ ve propaganda etmeğe dayanmaktadır. İslâm Gençlik hareketinin müstakbel çalışmaları bu istikamettedir.

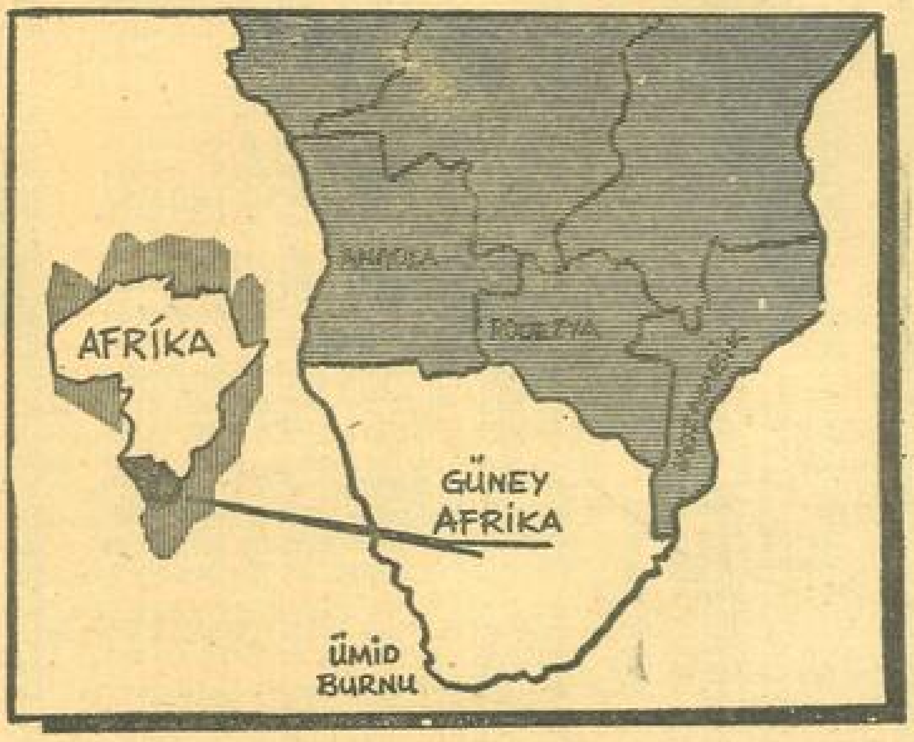

● *Güney Afrika'nın haritadaki yeri*

iktisad

Sanâyie Yöneliş

Yazan: Ergin BAKİOĞLU

Önceki yazımızda, Türkiye'nin sanâyileşmede geri kalma sebepleri üzerinde durmuş ve bilhassa Cumhuriyet devresinin İkinci Dünya Harbi'ne kadar geçen kısmında devlet tarafından sınaî sâhaya yapılan müdâhaleleri ve bu yolda alınan tedbirleri dile getirmiştik.

Bu yazımızda da kaldığımız yerden devam ederek, gerçek mânâda bir sanâyileşme hareketinin başladığı 1960 sonrası plânlı devreye kadar, İkinci Dünya Harbi sonrası ile 1950 — 1960 devresinde meydana gelen gelişmelere temas edeceğiz.

İkinci Dünya Harbi ve onu tâkip eden yıllarda sanâyide bir gerileme olduğu görülmektedir. Fiyatların arttığı, hayatın pahalılaştığı bu devrede «harb zenginleri» dediğimiz bir sınıf ortaya çıkmıştır ki, bu sınıfın mensupları bir müddet sonra iktisâdî hayâtın yeni müteşebbisleri olmuşlardır.

Yine bu yıllarda Türkiye'nin sanâyileşme yerine ziraâtte daha başarılı olacağı yolundaki fikirler kesâfet kazanmış ve bilhassa yabancı uzmanların bu mevzüda Türkiye'yi iknâ edebilmek için büyük gayretler sarfettiği görülmüştür.

Nitekim, bir süre sonra, Türkiye'nin sanâyileşmesine mânî olma siyâsetinin bir tatbikatı olarak Türkiye'ye geniş çapta traktör yardımlarının yapıldığına da şâhid olmuşuzdur.

1950 yılında iktidara gelen Demokrat Parti Hükümeti programında, bundan böyle liberal bir iktisad siyâsetinin tâkip edileceğini, yani hususî sermaye sisteminin destekleneceğini ve yabancı sermayenin Türkiye'ye akmasına çalışılacağını ve ancak hususî teşebbüsün gücünün yetmiyeceği, fakat mâhiyeti itibâriyle bütün iktisadî faâliyetlere tesir edecek yol, sulama, enerji ve diğer alt yapı faaliyetlerinin devletçe yapılacağını açıklamıştır.

1950 — 1960 devresine baktığımızda, 1958'e kadar ziraâtin ehemmiyetini devam ettirdiğini görürüz. Buna mukabil, bu devrede yavaş da olsa, sanâyiin yeni yeni şekiller almakta olduğu ve bilhassa çimento, şeker, gübre ve yem gibi daha çok ülke ihtiyaçlarına cevap verecek malların istihsâlinin ehemmiyet kazandığı görülür.

Yine bu arada, bazı istihlâk mallarının ithâlinden vazgeçilerek, yan sanâyi ve daha sonra da montaj sanayi şeklinde ülke içinde istihsâline geçildiği görülmüştür.

Hülâsa bu on yıllık Demokrat Parti devresine âid sınaî sahada kaydadeğer gelişmeler olarak, çimento ve elektrik istihsali ile akaryakıt ithâlinde görülen artışlar söylenebilir.

1960 yılında, batılılaşma çizgisinden saptığı düşüncesiyle Demokrat Partiyi iktidardan indiren ordu, Türkiye'nin muasır milletler seviyesine çıkabilmesinin ancak «Atatürk» çülüklə mümkün olabileceğine inanıyordu.

Şimdi burada bir parantez açalım.

M. Kemal'in kurduğu cumhuriyetten 1960 lara kadar, «Atatürkçü» bir zihniyetle devleti idâre eden ricâlin, 40 yıl gibi pek uzun bir zaman zarfında Türkiye'nin iktisadî ve içtimaî hayatını ne kadar iyileştirdiğini (!) anlamak için aşağıdaki tabloyu dikkat nazarlarınıza sunmakta fayda vardır.

Cumhuriyetin 40 ncı yılında Türkiye'nin durumu: «Nüfusun yüzde 60'ı okuma yazma bilmemektedir. Köylerde ve kasabalarda yaşayanların yüzde 55'inin içmesuyu yoktur. Nüfusun yüzde 70'i elektrikten mahrumdur. Doğan her 1000 çocuktan 165'i bir yıl içinde ölmektedir. Nüfusun yüzde 2,5'u veremlidir. Buna karşılık 4 bin kişiye bir doktor düşmektedir. Şehir meskenlerinin yüzde 30'u oturulamıyacak durumda olup, en büyük üç şehirde nüfusun yüzde 30'u tek odalı evlerde, 1.2 milyon kişi gecekondularda yaşamaktadır.»

Milyonlarca kişinin çâresizlik içinde, insanca yaşama şartlarından mahrum olarak yaşadığı Türkiye'de, bütün bu mes'elelere, kısmen de olsa, bir plân dâhilinde, yüzde 7 lik bir büyüme hızıyla ancak çâre bulunabileceğine inanılmıştır.

Yine bu mes'elelere hususî sektörün tek başına çâre bulamıyacağı, bununla birlikte devletin de iktisadî hayatta tıpkı hususî sektör gibi kâr gâyesi güderek faâliyet göstermesi gerektiği anlaşılmıştır.

Gerek devlet ve gerekse hususî teşebbüsün bilhassa sınai sâhaya yapacağı yatırımların, Türkiye'nin iktisadî mes'elelerine tek başına çâre bulmakta yetersiz kalan ziraâtin de gelişmesine yardımcı olacağı düşünülürse, sanâyileşmeye yönelmenin ehemmiyeti kolayca anlaşılır.

Gelecek yazımızda, plânlı devre ile birlikte ehemmiyet kazanan sanâyileşmenin, 14 yıllık gelişmelerini ve bugünkü ve bundan sonraki mes'elelerini ele alacağız.

HAFTANIN İÇİNDEN

Adalar kimin?

Bu mes'eleyi de süngü çözer!

Seneler sonra mesele ortaya bütün berraklığı ile kondu: «Ege adaları kimin?» Lozan hezimeti ve onu takip eden senelerde peşpeşe yapılan diplomatik gaflar neticesi kovulduğumuz Ege'ye nihayet eğilinmek fırsatı doğdu. Kıbrıs, Batı Trakya, Ege Kıt'a sahanlığı, petrol arama vs. derken mesele beklenen suale gelip çattı:

— Ege adaları kimin?..

Sual millete tevcih edilmiş olsaydı (meselâ bir referandumla) alınacak cevap belliydi:

— Bizimdir. Türkiye'nindir!...

Hattâ, sandığa atılan pusulalarda şöyle yazanlar bile çıkabilirdi.

«Onları Yunan'a kaptıranların verenlerin Allah cezalarını vere...»

Bu pusulalar milletin bu mevzuuda ne denli hassas olduğunun vesikaları olarak okunurdu. Şu sıra vaziyeti millete soran yok, çünkü, milletin kararı biliniyor. İş politikacılara kalmıştı. Yine bir yazılana bakılırsa, (Metin Toker, Hürriyet) askerler de adaların bize âid olması icabettiğini söylüyordu.

Buna mukabil muhalefet lideri Ecevit ise:

«Adalarda gözümüz olmadığı açıklanmalıdır.» diyordu. Yani Ecevit, adaların alınmasını istemediği gibi, Başbakan Demirel'in zevahiri kurtarır «Yunan adaları, demiyorum. Ege adaları diyorum.» şeklindeki beyanına dahi tahammül edemiyordu. Demirel ilâve ediyordu:

— Ege adaları sözüne karşı olmak ayıptır..

Böylece Başbakan, Muhalefet liderini «ayıp etmekle» suçluyordu.

Ve galiba Karamanlis de suçluyordu. Çünkü Yunan Başbakanı Karamanlis de Ecevit'in konuşmasından sonra «Ege adaları sözünün açıklanmasını» istemişti. Karamanlis'in sanki Ecevit'in ağzı ile konuşması tesadüf müydü bilinmez. Ecevit'in tavrını taklid etmesi, CHP reisi hesabına hiç de müsbet bir puan değildi.

Bir aydır, Türkiye ve Yunanistan karşılıklı «nota» veriyorlardı. Bu sıkıntılı havada bile neş'esini bozmayanlar «iki nota bir solfej eder» diye espri yapıyorlardı ama, gün geçtikçe alevlenen ihtilâf'ın bu sene olmasa bile gelecek 1977 yazında süngü ucuna tevdi edileceği anlaşılıyordu. Böyle bir çözüme bugün için ihtimal vermeyenler, «1976 yazı geçti. Süngü umumiyetle sıcak ayları sever. Kışı notalarla, beyanatlarla geçirirsek, 1977 yazı mesele hâllolur!» diyorlardı.

Millî Gençlik
FİKİR · SANAT
Aylık dergi

Sebil Yayınevi

Vilâyet Han Kat:2, Nu: 206
Cağaloğlu - İstanbul
Telefon: 26 38 96

SUNAR

- PERTEV BEY'İN ÜÇ KIZI
- HAKİKAT NURLARI
- LAVRENS'in GİZLİ HAYATI
- MECELLE
- YANYA'DAN ANKARA'YA
- RUS İHTİLÂLİ VE YAHUDİLER
- BÜYÜK İSLÂM TARİHİ
- MES'ELELER
- OSMANOĞULLARI'NIN DRAMI
- ERMENİ MEZÂLİMİ
- YUNAN MEZÂLİMİ
- MOSKOF MEZÂLİMİ (Cild I - II)
- SARIKLI MÜCÂHİDLER
- MUSUL MESELESİ VE IRAK TÜRKLERİ
- MACAR İHTİLÂLİ
- Amerikada ZENCİ MÜSLÜMAN'LIK HAREKETİ
- LOZAN ZAFER Mİ, HEZİMET Mİ?
- YAHUDİ
- KIZIL ALFABE
- HACI MURAD
- İSLÂMİYET VE MİLLETLER HUKUKU
- MEDİNE MÜDAFAASI
- ARAPÇA
- DİNİ MÜCEDDİTLER
- NAMIK KEMAL
- BÜYÜK MAZLUMLAR (Cilt II)
- PERTEV BEY'İN İKİ KIZI
- İMAM ŞAMİL
- SULTAN VAHİDEDDİN I - II
- İSLÂM AİLE HUKUKU
- ANADOLU SAHABELERİ
- İslâm nazarında DOĞUM KONTROLU

ALMANYA İNTİBALARIM

İman birliği gizli teşkilât gibi anlaşılıyor

12

● Kadir Mısıroğlu, Almanya'da verdiği konferanslardan birisinde

Almanya'dan gelen bu mektup, sanki hatırlamaya muktedir olabilecek kadar muârefem bulunmayan bir şahısdan değil de, kendi kalemimden sâdır olmuşcasına havayı aleyhime çevirmişti. Mahkeme bu mektupla benim Avrupa'ya kadar dal budak salmış bir teşkilâtın reisi olduğum kanaatine sürüklenmişti. Bu mektubu tahlil edip bunun aleyhimde bir delil olarak ittihazının imkânsızlığını uzun uzadıya ifâde ettimse de buna orada aldırış eden bile olmamıştı.

Hakikatte böyle bir mektup onu görmemiş ve eline dahi almamış bulunan beni değil, ancak yazıp göndereni ilzam etmek lâzım gelir iken o mahkemede işler bir garip yürüdüğü için orada bu en tabiî mantığın hâkimiyetini te'sis bir türlü mümkün olamamıştı. Diyordum ki, «Bununla beni ilzam etmek isteyenler, muhtevâsını görüp tesbit ettikten sonra, mektubu serbest bırakmalı ve benim cevabımı beklemeliydiler. Ancak cevâbımda tasvibkâr bir uslûp kullanmam hâlinde beni kendi mektubumla itham edebilirlerdi. Hukûken mûteber olan usûl bu olabilirdi. Bir kimsenin, hiç haberi yokken kendisine hitaben yazılan bir mektupta, herhangi bir, suç sayılan fiilin isnadı, yazanı değil de muhatabı ilzama kâfi addedilecek olur ise, bu usûlle herkesi, herşeyle suçlandırmak mümkün değil midir?..» Fakat hayır, orada ne söyleseniz beyhûde idi. «Emir içeri mantık dışarı!...» kaidesi revaçtaydı.

Uzatmıyalım Almanya'dan gelen böyle bir mektubun da mahkûmiyetime vesile ittihaz edilmiş bulunması bende, 1973 'Afvı ile kurtulur kurtulmaz Almanya'ya gitmek arzusunu âdetâ ciddî bir ihtiras hâline kalbetmişti. Fakat serbest kalır kalmaz müracaat ettiğim pasaport dâiresinden yurt dışına çıkmamın yasaklanmış bulunduğu cevabını aldım. Bu yasak, mahkûm edildiğim sırada Eskişehir Örfî İdâre Mahkemesi'nce konulmuş imiş.

Esâsen ben böyle bir şeyi çok evvelden tahmin ediyordum. Zira bir gün askerî hâkimleri taşıyan şoför er sürdüğü arabada kulak misafiri olduğu konuşmalardan bana bazı şeyler gelip anlatmıştı. Mes'eleyi pek vâzıh olarak kavrıyamamış ve ifâde edememişti. Ancak ben onun anlattıklarından askerî mahkemenin böyle bir tedbir peşinde olduğunu kavramıştım. Bu arada şunu da söyliyeyim ki; bu er şoförü, daha evvel asla tanımazdım. Kendisi askerî mahkeme ile cezâevi arasında gidip gelen bir vâsıtayı kullanıyordu. Bu vesile ile vâkıf olabildiğim kadarıyla, fevkalâde dindar bir çocuk da değildi. İzmirliydi. Kendisi birkaç kere murafalarda müdafaalarımı dinlemiş ve bana kendi ifâdesi ile söylemek gerekirse hayran kalmıştı. Bir iki defa adliye koridorunda elimi öpmek istemişti. Esâsen beni mahkemeye getirip götüren muhafızlar da çok kere elimi öpüyorlardı. Bu yüzden dayak yiyen erler de olmuştur. Bu sebeple askerî mahkeme personeli arasında hakkımda cârî konuşmalardan öğrenebildiklerini bana ulaştırmayı hizmet sayıyordu.

İşte İslâm düşmanlarının, en basit his, rey ve amel berâberliklerinden «teşkilât» tevehhüm etmelerinin asıl âmili bu, müslümanlığın bizatihî bir teşkilât istîdâdı içinde olmasıdır. Bunu sağlayan, inananlar arasındaki manevî bağ, yani imandır. Onlar yüzlerini görmedikleri, adları sanlarını bilmedikleri bir çok insanlarla büyük ve azametli bir zincirin halkaları gibi beraberdirler. İslâm'ın ve iman beraberliğinin tevlid eylediği bu neticeyi gizli bir teşkilât sûretinde telakkî edenlerin anlayışsızlıkları yüzünden Eskişehir Askerî Mahkemesi'nde pek çok eziyetlere mâruz kaldığımı bu vesile ile ifâde etmek isterim.

Gelecek Sayı:
PASAPORTU NASIL ALDIK

Cahiliye devrinin artığı «Mumya» meselesi

10

İşte Konya'nın bu eşsiz eseri Fahrettin Altay tarafından insafsızca yıktırılmıştır. Ben bu tarihî yâdigârın dinamitle yıkıldığını gözlerimle gördüm. Paşa'dan ısrarla bundan vaz geçilmesini istedim. Fakat dinletemedim. Kimsenin de tüyü kıpırdamadı. Bir Silleli usta yıkım işini idâre ediyordu. Bu arada yine burada bulunan ve Sultan Birinci Alâeddin tarafından Ermenistan'dan alınan hristiyan Oğuz Türkleri için yaptırdığı klise de yıktırılmıştır. Bu yıkma sırasında Silleli usta da enkaz altında kalarak can vermiştir. Bu ermeni hristiyan Oğuzlar Selçuk Sarayı'nın güvenilir kişileri idi. Sultan Alâeddin, bu esir ermenileri azâd etmişti. Sultan Alâeddin Câmii'nin ve Selçuk saraylarının damlarının karlarını ancak bunlar kürürlerdi.

Çalar saatin sesi Meram'a, Yakaya, Alavardı'ya, Hocacihan'a kadar varırdı. Bütün Konyalılar ve birbuçuk saatlik mesâfe içinde bulunan köyler ve mıntıkalar saatlerini bu çalar saatın sesine göre ayarlarlardı.

***

Oğuz Türkleri'nce en iyisi Âbinde bir dağ mağarasından su ile beraber sızan mumya, mumyağ denilen bir madde; kırıklara, çıkıklara ve iç ağrılarına çok tesirli sayılırdı.

Bîrînî bir kitabında bunun hakkında geniş bilgi vermiştir. Oğuz Beyleri de bu maddeye büyük bir değer verirlerdi.

Câhiliyet devirlerinden beri Oğuz beyleri bu mağaranın kapılarını kilitletirler, her sene merâsimle açarlar ve bir süzgeçden geçirerek havuzunda biriken mumyayı alırlar, saraylarında dikkatle ve itina ile saklarlardı. Osmanlı Hükümdarları da kendilerinin Oğuz boyundan indiklerini kabûl ettikleri için Topkapı Sarayı'nda mumya bulundururlardı. Bunun açılması mühim bir hâdise olmuştu. Müzenin eski müdürlerinden Tahsin Öz bunu insan mumyası sanmıştı. Ben de kırk seneden beri mumyaları inceliyordum. Anadoluda ve bilhassa Selçukluların ve Karamanoğulları'nın pâyitahtı Konya'da birçok Selçuk mumyası vardı. Topkapı Sarayı'nda sandık içinde muhâfaza edilen mumya klâsik kaynakların mumyayı insani dedikleri mumya değildi.

Devamı var

KIBRIS HAREKATININ PERDE ARKASI Yesevizâde

10

Kissinger başta olmak üzere

Yahudiler Eco'yu niçin severler

● *Bir tarafta yahudi Kissinger, diğer tarafta Ecevit: Biri hoca diğeri talebesi. Her ikisinin de birbirlerine karşı sevgisi büyük. Bunu 1974 senesindeki telefon diplomasisi ile de isbat ettiler.*

Rockefeller vakfı, meşhur Amerika milyarder âilesi ROCKEFELLER tarafından te'sis edilmiştir. Bu gibi vakıflar, ABD'de bilhassa vergi kaçakçılığına yaramaktadır. Nitekim seksensekiz milyar dolar olarak tahmin edilen Rockefeller mâli imparatorluğunun mevcud meşhur siması Nelson Rockefeller 1968'de yalnızca 685 dolar vergi ödemiştir. Ancak, bu husisi teşekküller -ki memlekette son derece nüfuz sahibidirler- verdikleri burslarla nizamlarının «bureaucrate» - «technocrate» («la synarchie») kadrosunu yetiştirme gibi çok mühim bir gâye de gütmektedirler.

Rockefeller âilesi, yahudiperverliğiyle tanınmıştır. Aynı zamanda yahudilerle sıkı iş ortaklıkları (Meselâ Lazard) vardır. Rockefeller'in çok mühim hisse sahibi olduğu The Chase Manhattan Bank, J-D. Rockefeller-in The Chase Bank'ı ile meşhur yahûdi mâliyeci ve Bolşevik İhtilâli'ni finanse eden WARBURG'un The Manhattan Bank'ının «Fusion» undan meydana gelmiş dünyanın en büyük mâli kudretidir.

Ecevit, aldığı bursla Harvard Üniversitesi'nde tedkiklerde bulunmuştur. İşte bu sıradadır ki, hâlen günün adamı Henry Kissinger'in tertib ettiği bir seminere de katılmıştır. Kissinger, o sırada Harvard'da profesördür. Bu zat hakkında ilerde malûmat verecek olmamıza rağmen hatırlatalım ki Kissinger, Rockefeller vakfında uzun seneler çalışmış, Nelson Rockefeller'in çok yakın yardımcısı ve dostu olmuştur. Bu dostluk ve işbirliği hâlen de devam ediyor.

Ecevit'in fikriyatça bünyesinin teşekkülünde, hiç şüphesiz, üçüncü âmil bu Kissinger talebeliği ve Rockefeller bursu devresi olmuştur.

«1954 yılında tanınmış Amerikan gazetesi «Winston Salem Journal'da makaleler yayınlayan Ecevit, 1957 yılında, o zaman profesör olan Henry Kissinger'e talebe olmuştur. O devrede sosyâl psikcloji ve Osmanlı târihi dallarında Harvard Üniversitesi'ne giren Ecevit, katıldığı uluslararası seminerlerde, kendisine hocalık yapan Kissinger'i hiç unutmadığını söyler.» (1)

«Herkes merak eder aslında Kissinger, Ecevit'in nereden hocası oluyor diye. Kurstan. 1957 lerde Bülent Ecevit 'Ulus' ta yazarken Amerika'ya gider. O oradayken bir de seminer düzenlenir. Amerika'da bulunan Bülent Ecevit çağrılır seminere. Kurs hocaları arasında Kissinger'de vardır. Kissinger o zaman daha yeni. Hem Amerikan Cumhurbaşkanının danışmanları arasında, hem de üniversitede öğretim üyesi. O zaman tanışırlar anlıyacağız.» (2)

Bu tanışıklık hep devam etmiştir.

«Soru: Sizi, (Kissinger) Harvard Üniversitesi'ndeki günlerinden hatırlıyor mu?

Cevapâ Evet. 1957 seminerlerinden bu yana onu görmediğim halde beni hatırlıyor. Kissinger'in yıldızının o günlerde henüz parlamaya başladığını ve günün birinde onun Amerikan diplomasisinde önemli bir rol oynıyacağını herkes biliyordu.» (3)

«Etkili İngiliz gazetesi», «İngiltere'nin en ağır başlı gazetelerinden birisi olan ünlü 'Financial Times' «Ecevit hakkında şunları yazıyor:

«Ecevit politikaya gazetecilikten geçmiştir. Ecevit ilk olarak 1957 yılında Cumhuriyet Halk Partisi'nin temsilcisi olarak parlemantoya girmiş, gene aynı yıl Rockefeller bursu ile Harvard Üniversitesi'nde, aralarında Henri Kissinger'in düzenlediği

ortadoğu'dan • SAİD ŞAMİL

ORTADOĞU'DA AMERİKA

Ciddi tedkikler neticesi ulaştığımız netice şüphe götürmez ki, Suriye'deki çoğunluğun arzusudur. Vesâyeti kabullenmesi tamâmen meçhûl olmasına rağmen ve tensib ettiğimiz hey'et hesabına bu istikamette efkârı teşci' edecek veya böyle bir mevzû' üzerinde durulmasına fırsat verecek hiç bir vesile yaratılmamış olmasına rağmen Suriyeli'lerin vasî devlet olmak üzere Birleşik Amerika'yı başta seçtikleri bir vâkıadır. Verilen dilekçelerin yüzde altmışı Amerika'yı teyid ederken, diğer devletlerin aldıkları en yüksek sayı, umûmi yekûnun yüzde onbeşini bulamamıştır.

Bu arada sâbit olan diğer bir husus, Amerika'yı seçmiş bulunan cumhur, bu tercihi müdrik olarak yapmışlar ve bunu sarih esaslara istinad ettirmeyi bilmişlerdir. Onların iddiâları aynen şöyledir: Biz onu seçtik. Çünkü, ulvî olan hedefleri ve bu hedeflere doğru olan gidişi Amerika'da yaşayan Suriyeli kardeşlerimizin şehâdetiyle müeyyeddir. Başta Beyrut Koleji olmak üzere Suriye'nin muhtelif yerlerindeki terbiyevî Amerikan müesseselerinde millî ve ulvî bu rûhu, şâibe götürmez bir şekilde, biz onlardan öğrendik. Amerika'nın coğrafi kazançlar ve isti'mâr-ı metâmi' peşinde koşmadığını ve rüştünü isbat eder etmez Filistin'den ve Kuba'dan kendiliklerinden çekildikleri gibi Suriye'den de çekilmeleri asil ve nezih olan demokratik terbiyelerinin mutlak bir icabı olduğuna kaniiz, demektedirler. Üstelik mâli ve iktisâdi bakımdan Amerikalılar'ın mâlik oldukları hudutsuz imkânların Suriye'ye getireceği refahı nazar-ı itibara alan bu halk, Suriye'ye mandater olarak getirilecek devletin Birleşik Amerika olması üzerinde onları birleştirmektedir.»

Bu faslın altıncı maddesinde de aynen şunlar yazılmaktadır:

«Tek başına Amerika'nın büyük Suriye'ye mandater olması teklifi bir çok anlaşmazlığa vesile olabilir. Evvelâ mandater olması için Amerikan halkının teyidini temin etmek bir mes'eledir. İkinci olarak Fransa ile İngiltere'ye oralarını tahliye edip Amerikalılara «hoş geldiniz» dedirtmek kolay bir iş değildir. Amerikalı idârecilere müşkilât ihdas edecek bu hususlara ilâveten Amerika'da nüfuzlu bir unsur olan Yahudilere bol keseden vaadlerin kat'i de olmasa birçok engellerin ortaya atılmasına âmil olacağı muhakkaktır. Bundan dolayı Amerikalılar'a Yakın Doğu'nun kül olarak vesâyetini teklif etmek hem daha çok mülâyim gelecek hem de daha büyük bir alâkanın celbine vesile olacaktır. Çünkü oralarda öyle azametli mevzular var ki, bunların tehyiesine ancak Amerika gibi büyük imkânlara sahip bir devletin itizalden çıkmak sûretiyle doğuya doğru açılması zemin hazırlayabilir. Hey'etimiz bu kanaattadır ki, Yakın Doğuya mutlak bir hürriyet duygusuyla gidip oradaki tevâifin isteklerini adâlet ve müsâvaatle hazırlamak için Amerika gibi geniş imkânlara sahip bir devlete ihtiyaç vardır.»

Mütâreke senelerinde aynı hava, Türkiye'de de estirilmişti. Hatırladığıma göre bu işi ilk kurcalıyan zât, Vatan Gazetesi Başyazarı Ahmed Emin Bey olmuştu. Fakat bu fikrin hakiki müdâfiileri, Yakın Doğu'nun her tarafına dağılan Amerikan Kolejleri mensuplarıydı. Yahudiler hâriç, gayrı müslim bütün azınlıklar buna taraftardı.

Bu hey'etin başkanı olan Şarl Kren, Amerikan Kolejlerinin en büyük kurucularından biriydi. Bir aralık bu zat Amerika'yı Çin'de temsil etti. Târihî Amerikan - Çin dostluğu onun himmetiyle kurulduğuna göre, Çin'deki sefirliği San-Yat-Sin inkılâb devrine tesâdüf etmiş olsa gerektir. Amerika'yı ilk uzletten çıkaran bu Uzak - Doğu dostluğu, zamanla Japonya'nın inkişâfına çok ağır darbeler indirdi. Mister Kren'in özlediği Yakın - Doğu projesi güneş yüzü görseydi, bundan İngiliz - Fransız emperyalizminin de aynı darbeleri yiyeceği muhakkaktı. Akıllarını başlarına toplamasını bilseler, bu işten en kârlı çıkacak olanlar Araplardı. Türkiye mevzuu, bence plânın en meçhûl ve en muğlak tarafı idi.

Devamı var

seminer de bulunan bir seri seminere katılmıştır.» (4)

Ecevitçiler, Ecevit - Kissinger hoca - talebe münâsebetlerini hep bir şeref olarak göstermişler, bununla öğünmüşlerdir.

Başlık:

«ABD Dışbakanı, haşhaş konusunda konuştu:»

«Kissinger: 'Öğrencim Ecevit beni üzdü...'

«ABD Dışbakanı: 'Ecevit eski öğrencimdir. Bir öğretmen ile öğrencisi arasında görüş birliği olmaması, insana çifte acı veriyor!' dedi.» (5)

Bu sempatik sitemlere rağmen Kissinger Ecevit'i çok beğenip «sever» Bu «sevgi» o derece ileridir ki Kissinger, Türkiye'de hükûmeti de Ecevit'in kurmasını harâretle istiyecektir.

«Tahran'daki Amerikan televizyonu 'NBS' önceki gün saat 18.30 da Amerikan Dışişleri Bakanı Kissinger ile yapılan bir röportaj yayınlamıştır. Kissinger, röportaj muhâbirinin: 'Dünyada beğendiğiniz başbakanların isimlerini sayabilir misiniz?' sorusuna: 'Beğendiğim başbakanların başında Ecevit var' karşılığını vermiştir.» (6)

Her ne hikmetse şu yahûdiler de Ecevit'i pek seviyorlar doğrusu: Kissinger, Sulaberger, David Asseo, İpekçiler, Yahudi Manuhin ve daha niceleri...

Hele C. Sulzberger'in iltifatı pek gurur okşayıcı:

«'The New York Times' gazetesinin sahiblerinden ve Düya'nın en etkili başyazarlarından Cyruz Sulaberger, Başbakan Ecevit'in konuğu olarak memleketimizde birkaç gün kaldıktan sonra Atina'ya uçtu.

«Hâtırât ve politik analiz kitaplarıyla büyük ün kazandıktan sonra son yıllarda birkaç romanı da 'en çok satanlar' listesinde yer alan Cyruz Sulzberger'in ilginç özelliği, çağımızın hemen bütün devlet adamlarıyla tanışmış, pek çoğuyla yakın dostluk kurmuş bulunması. Bu kişilerin ayrıntılı portrelerini Dünya okuyucularına kitaplarında tanıtmış olan Mr. Sulzberger, 48 yıla yakın bir süreden beri yurdumuza da sık sık gelmekte. Atatürk'ten günümüze kadar bir çok önemli yöneticilerimizi de tanımış ve tanıtmış.

«'Bülent Ecevit, tanıdığım devlet adamları içinde en akıllılarından biri. Son derece samimi ve yuvarlak lâflar etmeden istediklerini söyliyen bir insan. Çok enteresan bir yüzü var. Ne hissettiğini yüz mimiklerinden anlamak kolay. Gözleri cin gibi. Böyle bir devlet adamına sahib olduğunuz için çok şanslısınız.' diyen Cyruz Sulzberger, Ankara'da kaldığı iki gün içinde iki kere Ecevit'le uzun uzun sohbet etmiş. Bu dostluğunu sürdürmek için sık sık Türkiye'ye geleceğini söylüyor.» (7)

Bütün bunlar, Ecevit'in fikriyâtının kaynaklarını göstermesi bakımından son derece mühimdir.

(1) «The Meadle East»; «Milliyet», 30.6.1974, s. 7 den naklen

(2) Mustafa Ekmekçi, «Yeni Ortam», 14.8.1974, s. 8

(3) Ecevit'in «Newsweek» deki mülâkatından, «Milliyet», 8.8.1974 s. 5

(4) «Milliyet», 20.8.1974, s. 7.

(5) M. Ali Birand, «Milliyet», 5.7.1974, s. 1

(6) «Milliyet», 3.7.1974 s. 1 ve 10.

(7) «Milliyet», 18.8.1974, s. 3

Gelecek Sayı:
KIBRIS İÇİN DOLAPLAR

• GÖZ OLDUR Kİ HAKKI GÖRE

Selâhaddin ES

Yeşilköy'den Lübnan'a

Yeşilköy hava limanında bir İsrail yolcu uçağına karşı Filistinli iki gerillanın giriştiği sabotajda iyi ki, her hangi bir Türk vatandaşı can kaybına uğramadı.

Yoksa, nice zamandır tamir edilmeye çalışılan ve mazide kavmiyet taassubuna düşmüş olmanın acı meyvelerini bu gün halâ devşirmekte olan Orta - Doğu kavimlerinden Türkler ve Araplar yeniden bir birlerine karşı düşmanca tavırlar takınabilirlerdi. Kaldı ki şu son sabotaj bile pek çoğumuzun aklını şaşırttı, hadisenin Türkiye topraklarında cereyan etmesinden hareketle, bunu Türkiye'ye karşı girişilmiş bir tecavüz olarak değerlendirenlerimiz oldu.

Gerçekte ise Filistinliler 30 yıldan beri yerlerinden - yurtlarından kovulmuş ve çadırlarda göçebe hayatı yaşamaya mecbur bırakılmış olmanın verdiği gayz ve kinle, İsraillilere karşı topyekûn bir savaş vermektedirler ve vatanları da olmadığı için, dünyanın neresinde müsait bir imkân ve fırsat yakalayabilirlerse orada düşmanlarına zarar vermenin yollarını aramaktadırlar.

Çünkü kendilerine mahsus bir vatanları olmadığı gibi, güvendikleri bütün dağlara kar yağdığını da görmüşlerdir. 1970'lerde Ürdün'deki Filistin gerillaları yüzünden Kral Hüseyin kanlı bir temizlik harekâtına giriştiği zaman buna şiddetle karşı çıkanlar, bugün yok... Durum değişti. Mısır komünist bloktan üst-üste yediği kündelerden kurtulmak için kapitalist bloka doğru kayınca Filistinliler ihanete uğradıklarını ileri sürüp, kendilerine Filistin'i bahşedecek bir başka lider aramak gayretine düştüklerinde karşılarına çıkan güçlü lider Suriye'li Hâfız Esad idi, ama, bir gün gelip de 30 yıldır sürdürdükleri mücadelenin en büyük darbesini bu Hâfız Esaddan yiyeceklerini herhalde hiç bir zaman düşünmemişlerdi. Fakat, bu hiç ihtimal verilmeyen hal gerçekleşti.

Lübnan 60 yıl öncesine kadar Osmanlı Devleti'mizin sınırları içinde olan bir ülke.. Bilhassa bu asrın başından itibaren hristiyan kapitalistlerin, İslâm dünyasının göbeğinde kurdukları bir kumar masası, bir şehvet yatağı... Kırk yıl önce 1935 te yapılan bir nüfus sayımında halkın çokluğunun hristiyanlardan meydana geldiği tesbit olunmuş ve o gün bu gündür; Nasreddin Hoca'nın «kırk yaşındayım» demesinden 10 yıl sonra yine «bir defa kırk yaşındayım, diye söyledik. İnsan sözünü tutmalı» nüktesi misalince, Lübnan hristiyanları da bir daha nüfus sayımı yaptırmayarak ülkedeki iktisadi ve siyasi iktidarı ellerine geçirmişlerdi. Ülkenin efendileri hristiyan kapitalistlerdi; müslüman denilen ahali ise bu korkunç ve iğrenç çarkın çemberinden geçmelerine rağmen ancak dar ve sıkıntılı günlerinde müslüman olduklarını hatırlayan bir çanakyalayıcılar, krupyeler ve kadın ticaretinde aracı durumuna düşmüş zavallılardı.

Bu kanlı ve zâlim tablonun ilânihaye, aynı minval üzere durması eşyanın tabiatına aykırıydı. Bu haysiyetsiz düzen bir noktada tökezliyecekti ve tökezledi. Dünya ajanslarının değerlendirmesiyle fakir, geri kalmış isim ve marka müslümanları solcu, hristiyanlar ise sağcı olarak isimlendirilmiş ve taraflar arasındaki mücadele bu şekliyle başlamıştı bile.. Halbuki müslüman'ı vasıflandırmak için bu sıfatlara gerek yoktu. Çünkü müslümanı en iyi anlatacak kelime yine «müslüman» dır. Ancak, Lübnan'da müslüman denilen cemaat bu isme de lâyık değildi.

Nitekim Lübnan müslümanlarının lideri olarak takdim olunan kişi durumu bütün açıklığıyla ortaya koyucu bir şahsiyettir. Kemal Canpolat!.

Kemal Canpolat gerçekte şeklen dahi müslüman olmayan bir Dürzi prensidir ki, kendisine yamadığı yaftaların başında ilerici - sosyalist ve Gandhi'nin müridliği gibi sıfatlar gelmekte olup; Lübnan bölgesinin asırlarca tek hâkimi, tek mütegallibesi olan bir ailenin, Canbolatoğullarının çocuğudur. Ve, bugün müslümanların lideri durumundadır!

Suriyeli Hâfız Esad ise Suriye halkının yüzde yirmi kadarını teşkil eden şiilerin içinden çıkıp, Devlet başkanlığına kadar silâh zoruyla yükselmenin yollarını bulmuş bir kimse... Önce inatçı bir yahudi düşmanı görünümünde; sonra Suriye'de kurduğu şiî tahakkümünü devam ettirebilmek için Amerika'nın, Rusya'nın da, Fransa'nın da ve asıl ehemmiyetlisi, İsrail'in de kendisinden kat kat razı olduğu bir kukla durumunda..

Bu kukla sayesindedir ki, Lübnan'a yerleşmiş bulunan Filistinlilerin Lübnan'daki karışıklıklar içinden kendilerine bir devlet kurma, bir vatan bulma imkânları doğduğu bir sırada, Suriye ve İsrail tarafından desteklenen hristiyanların galebe çalmalarının temin edilmesi kanlı bir şekilde devam ediyor.

Bugün karadan İsrail ve Suriye, denizden de keza İsrail tarafından abluka altına alınan Lübnanda hristiyanlar her türlü yardımı alırlarken, sadece müslümanlar silâhsız bir şekilde oldukları halde, çocuk, kadın ihtiyar demeden kurşuna dizilmekteler...

Batı dünyası, hristiyanların hâkimiyetindeki bir sıçrama tahtası olan Lübnan'ın müslümanların eline geçirilmemesinden memnun... İsrail, azılı düşmanı görünen Hâfız Esad'a, diğer bir düşmanı Filistin gerillalarını ezdirmiş olmanın neşve ve süruru içinde.. Komünist dünya ise hem müslümanların vurulmalarından memnun, hem de bütün olup bitene rağmen Suriye için de, Filistin gerillaları için de güvenilen dayı olmak durumunu muhafaza etmekten..

Orta - Doğu'nun para babası olan petrol şeyhlikleri ve devletçikleri ise düne kadar ırki kudret ve kararlılıklarını kendileri vasıtasiyle gösterdikleri Filistin halkının acısına seyirci!...

Türkiye'ye gelince... Meseleye marksist ideoloji açısından yaklaşanlar marksist gerillaların yenilmesine rağmen ideolojik muvâzenenin değişmemesinden memnundurlar. Meseleye İslâmi açıdan bakanlar ise müslümanlığın yüz karası durumunda olan Lübnan'da bütün olanlara rağmen, halâ da, -güç günlerinde de olsa- kendilerini müslümanlığa izafe edenlerin ızdıraplarına bir protesto nefesiyle olsun karşı çıkmak istiyorlar; ama bu nefesi derhal «Türkiye'deki İslâmcı gençler Filistin komünistlerini destekliyorlar» şeklindeki nâralar kesiyor. Gerçekte ise Türkiye'deki İslâmcı gençlik meseleye yaklaşırken Filistin komünistlerini desteklemiş olmuyor. Filistin'liler «denize düşen yılana sarılır» misali, 30 yıldan beri kâh o tarafa, kâh bu tarafa yaslanan zavallı insanlar durumuna düşüren hadiselerin sebebini İslâmî hassasiyetin gösterilemeyişinde arıyorlar. Ve bunun için de «Filistin bütün müslümanların dâvasıdır» diyorlar.

Evet, Filistin ve Lübnan kapitalistlerin de olsa, komünistlerin de olsa veya İsrail'in veya onun kuklası Suriye'nin kontrolüne de girse, bundan gerçekte mesul olan müslümanlardır. İslâm dünyası bu kanlı sahneyi temizlemedikçe istikbâlde kendi içinde daha çok fitne başlarının ortaya çıkacağını hesab etmelidir.

İkinci Kitabı, Türk Meselesi'nde

Madam Gaulis,: M. Kemal halifeye yalvardı, diyor

9

Madam Gaulis'in «La Nouvelle Turque» adlı kitabından sonra «La Question Turque» (Türk Meselesi) adlı kitabını da, çeşitli yerlerinden parçalar vererek gözden geçireceğiz.

Bu kitabın tetkiki ile birlikte, Madam Gaulis üzerinde yaptığımız, tanıtıcı kısa incelememiz bitmekte; ayrıca birinci sayısından beri «Sebil» e yazmakta olduğumuz «ibret Aynasında Çehreler» sayfası da sona ermektedir.

Okuyucularımıza, ileride, çıkmış olan «Çehreler» i tamamlıyarak ve yeni «Çehreler» ilâve ederek neşr edeceğimiz kitapta tekrar buluşmak temennisi ile, «Allaha ısmarladık» diyorum, hürmet ve muhabbetle, efendim.

İBRET AYNASINDA çehreler

M. Ertuğrul Düzdağ

LA QUESTİON TURQUE
(Türk Meselesi)
Ed. Berger - Levrault 1931, 373 sayfa.

İÇİNDEKİLER

Birinci Kısım
1. İtilâf devletleri işgalindeki mâtemli İstanbul,
2. Milliyetçi Anadolu,
3. Şarkta çılgınca savaş,
4. Türk müstahkem mevkii,
5. Mustafa Kemal'in yanında,
6. Meclis, münevverler, Ankara'nın teksifi hayatı,
İkinci Kısım
7. Zafer ve nâhoş tarafları,
8. Mareşal Lyautey nezdinde,
9. İstenilmeyen bir dönüm noktası,
10. 1927 Nisanında Ankara,
11. Bugünkü durum (1928 - 1931),
Netice.

«La Question Turquie: Türk Meselesi» nden de bâzı mühim kısımların tercümeleri aşağıya alındı.

MUSTAFA KEMAL'İN PADİŞAHI DÂVETİ

15 Eylül 1919 günü akşamıydı ki, Mustafa Kemal, Padişah altıncı Mehmed ile olan eski dostluğunun sevkiyle olacak, manipleyi bizzat eline alıp Padişah'a telgraf çekti. Âdeti olduğu üzere beliğ ve vâzıh bir üslupla vaziyeti izah etti ve Halife - Padişah'a Anadolu'ya gelmeye rıza gösterip millî kuvvetlerin kumandasını ele alması için ısrar etti. Hatta yalvardı ve Padişah geldiği takdirde onun en sâdık bir yardımcısı olacağına dair teminat verdi. (s. 14)

İSTANBUL'DAKİ ALIŞ VERİŞ

İstanbul'da İngiliz Yüksek Komiserliği günün ve gecenin her saatinde milliyetçilikten kendilerine geçenleri satın alıyorlardı. Onlar, İngiliz Harbiye Nezaretinin tahsisat-ı mesturesini eriten millî hareketin direnişini, bir anda toptan satın almak isterlerdi. Anadolu'daki harp masrafları muazzamdı ve İngiliz vergi mükellefleri bunun farkında idiler. (s. 25)

İSMET PAŞA İLE

5 Eylül 1921 de İsmet Paşa'dan uzun ve samimi bir mektup aldım. (s. 165 - 166)

(Kitapda mektubun metni vardır.)

İsmet Paşa ile beraber cephede ateş hattını 150 kilometre dolaştım (s. 237)

İsmet Paşa: «Mareşal Lyautey neden gelmedi» diye soruyordu. (s. 251)

Gelecek Sayı:
MADAM'IN SON SÖZÜ

Okuyucu Kürsüsü

«ÇÜRÜK DÜZEN» VE BİZ

Öteden beri merakla takip ediyoruz; Sebil'in hadiselere bakışı, tarihe bakışı dalma Din-i Mübin esasına istinad ederek oluyor. Böyle olunca da tabii lâdinî şimdiki cemiyet hayatımızın hemen her tarafının çürüklüğü vesikalandırılıyor. Pekiy ama, hâl böyle iken, bazı müslümanların «ehven-i şer» kafasıyla çürükten yana yazıp çizmeleri niçin? Komünizm'e karşıyız. Bu çürük düzen de karşı. O halde biz çürük düzenin müdafiileri olabilir miyiz? Sebil'de şimdiye kadar olmadı, bundan sonra da olmasın istiyoruz: Komünizm düşmanlığı vesilesi ile her nasıl olursa olsun bu çürük düzen himaye edilmemeli. Al birini vur ötekisine. İkiside düşmanımız çünki!..

Mevlûd Terkân - Yiğit Anker -Hüseyin Acı/ADANA

Ben Sebil'in devamlı okuyucusuyum. Talebeyim. Zorluk çektiğim iki hususu size bildirmek istiyorum. Birincisi, gazetede yazılan bazı tefrikaları anlayamıyorum. Bu benim kültür azlığımdan oluyor sanıyorum. Çünkü, tarihi hadiselerden bahsediliyor. Meselâ bir tarihi şahsiyetin adı geçiyor. Kim, ben bilmiyorum. Dolayısıyla anlatılmak istenileni de anlayamıyorum. Acaba, benim kusurumdan doğan bu hususu gidermek için bir çıkar yol bulunamaz mı? Çünkü, benim gibi vaziyette olan gencin pek çok olduğu kanaatindeyim. İkincisi: Lisan meselesi. Bakınız mektubumda bile öz lisanımızı muhafazaya gayret ediyorum. Lâkin, bazı kelimeler oluyor, anlamıyorum. Zaten okullarda uydurma dille kafamız dolduruluyor. Kelime hazinemiz kısırlaştırılıyor. Fakat ben ne yapayım. Lugatçe'yi koymanız iyi oldu. Buna rağmen, hoşgörünüze güvenerek derim ki, biraz daha sade yazsanız, gençlerimize az daha kolaylık sağlasanız, nasıl olur?.. Hemen belirteyim ki, bu teklifi yaparken dahi içim sızlıyor ama, elimden ne gelir...

Remzi Şahin/Mardin

Yıllardan beri ızdırabını çekiyoruz; baktım Sebil, alâka gösterir mi, diye, ne gezer. Gençliğimizle kim ilgilenecek? Hamle yapıyoruz, dediniz. Ne güzel sevindik. Ama bu hamle esnasında bu memlekette binlerce İslâmcı gencin bulunduğunu unuttunuz mu? Yoo, hemen gazetenin her tarafı gençlerimiz için, gibilerinden cevap yetiştirmeyin. Eğri oturup doğru konuşalım. Sebil'in bütün sayfaları gençliğe hitabetmiyor. Eden sayfaları var elbette. Ama bütünü böyle denilemez. Hem şunu yazmak istiyorum ben. Niçin hiç değilse bir sayfa gençliğe ayrılmıyor. Oradan gençliğin meseleleri, dertleri, ızdırapları ile meşgül olunmuyor? Anlatabildim mi maksadımı. Hülâsa da edebilirim: Sebil, bizimse, Sebil'imizde gençlik sayfaları istiyoruz. Yılmaz Abi geldi diye sevinmiştik, gençler için o da birşey hazırlamamış. Üzüldük.

Mecid Dağdeviren/İSTANBUL

Muhterem Kadir Beyefendi'nin kaleme aldıkları «Kemalist İnkılâbın Anatomisi» son derece önemli mevzulara temas ediyor. Böyle bir çalışmadan dolayı kendilerini tebrik ederim. Tefrikayı takip ederken aklıma takılan bir noktayı size de iletmek istiyorum: Zamanımızın ilerici geçinen gerçek tutucuları ikide bir «İzindeyiz...» gibisinden atıp tutarlar. Onları takdir etmemek elde mi, anlaşılıyor ki, hakikaten izindeler. Ama nasıl?... Rakı kadehlerini devire devire..

Tahir Yaman/Ankara - Altındağ

ALPTEKİN KONFEKSİYON
ELBİSE
PARDESÜ
İMAL ve TOPTAN
OSMAN ALPTEKİN
Çakmakçılar Yokusu
Tarakçılar Cad. No.25
Telefon: 27 53 52 İST.

BEŞ-ELLER
DAHİLİ TİCARET
AHMET HACIOĞLU ve ORTAKLARI
TOPTAN KONSERVE, BAKKALİYE ve KIRTASİYE
Yeni Gıda Sitesi, 2. Sokak, No: 34
UNKAPANI - İSTANBUL
Telefon: 22 51 05

İSLÂM YAZISINA DÂİR

5

RİSALE-İ NUR VE İSLÂM HARFLERİ

Risale-i Nuru lâtin harfleriyle matbaalarda basıp basmamak mes'elesi, Bediüzzaman Hazretlerinin son yıllarından günümüze kadar ihtilaflı bir mevzu olarak devam edip gitmektedir. Çünkü Risale-i Nurun hiçbir satırında, baştan sona bütün külliyâtın latin harfleriyle basılabileceğine dair sarih bir ifade yoktur. Bediüzzaman Hazretleri, zaman zaman mevzuun ehemmiyetini kavrayamayan bazı talebelerin, basmak için ısrarlı arzularına karşı mülâyemetle davranmış, fakat İslâm harfleriyle dahi «Gecede kalbime geldi ki, iki ehemmiyetli sebepten inayet-i İlahiyye tamamını tab'etmek tam müsaade etmiyor» diye fikrini ve kararını açıkça beyan etmiştir. Mezkûr sebeplerden her ikisi de fotokopisini neşrettiğimiz mektubun metninde teferruatiyle ve gayet muhkem bir şekilde anlatıldığı gibi, büyük bir ibadet» ve «kitabetle envar-ı imanı neşretmek» olduğuna dikkat çekilmekte ve «tab' yoluyla işe girişilse, **şimdi ekser halk yalnız yeni hurufu bildikleri için, en çok Risaleleri yeni hurufla tab'etmek lazım gelecek. Bu ise, Risale-i Nurun yeni hurufa bir fetvası olup şakirdleri de o kolay yazıyı tercih etmeğe sebep olur.»** diye büyük bir endişe ve korku ile reddetmektedir. (Emirdağ Lahikası, sahife: 78)

Ancak, Risale-i Nurun «tamamını tab'etmeğe müsaade etmemek»den bir kısım Risaleleri de etmiyor mânası çıkarılamıyacağından, **«gayet mühim ve herkese lâzım», «Kur'an'ın keskin kılıcı», «anarşiye tam mukabele ediyor», «üniversite talebeleri çok muhtaç ve müştak» gibi esbâb-ı mucibelerle «MEYVE ile HÜCCET'ÜL BÂLİĞA'yı, ikisi bir cild olarak yeni hurufla tab'etmek için Tahiri ile İstanbul'a gönderdim»** denilmektedir.

Diğer taraftan, basılmasına izin verilen Risale isimleri arasında **«Meyve Risalesi», «Huccet'ül Baliğa», «Gençlik Rehberi», «Asâ-yı Musa», «İhlâs Risalesi» ve «İktisad Risalesi»nden başka** hiçbir isme rastlamak mümkün değildir.

Bediüzzaman Hazretleri, Külliyâtın matbaalarda basılmasına bir başka cepheden şöyle karşı koymaktadır: **«Eğer tab'edilse herkes kolayca elde ettiği için, kemâl-i merakla ona çalışamaz, bilfiil neşrine hizmet vazifesini kaybeder.»** (Emirdağ Lâhikası, Sahife: 78)

Bütün bu sarih ifadelerden çıkarabileceğimiz hüküm şudur: Bediüzzaman Hazretleri, bir zarurete mebni olarak muayyen risaleler hakkında ve muayyen bir zaman için basılmasına izin vermiş; fakat hiçbir zaman bütün külliyâtı ilelebed latin harfleriyle basmağa devam edin dememiştir.

Tatbikatın böyle olmamasını ise, mahdut sayıdaki bazı kişilerin «enaniyet», «nefsaniyyet» ve «maddi menfaat» duygularından başka bir sâikle izah etmek mümkün değildir.

Aşağıya tam metnini vereceğimiz ve Emirdağ Lahikası'nın 77 ve 78. sahifelerinde 50. mektup olarak neşredilen mektubun tedkikinde herşey açıkça ortaya çıkacaktır:

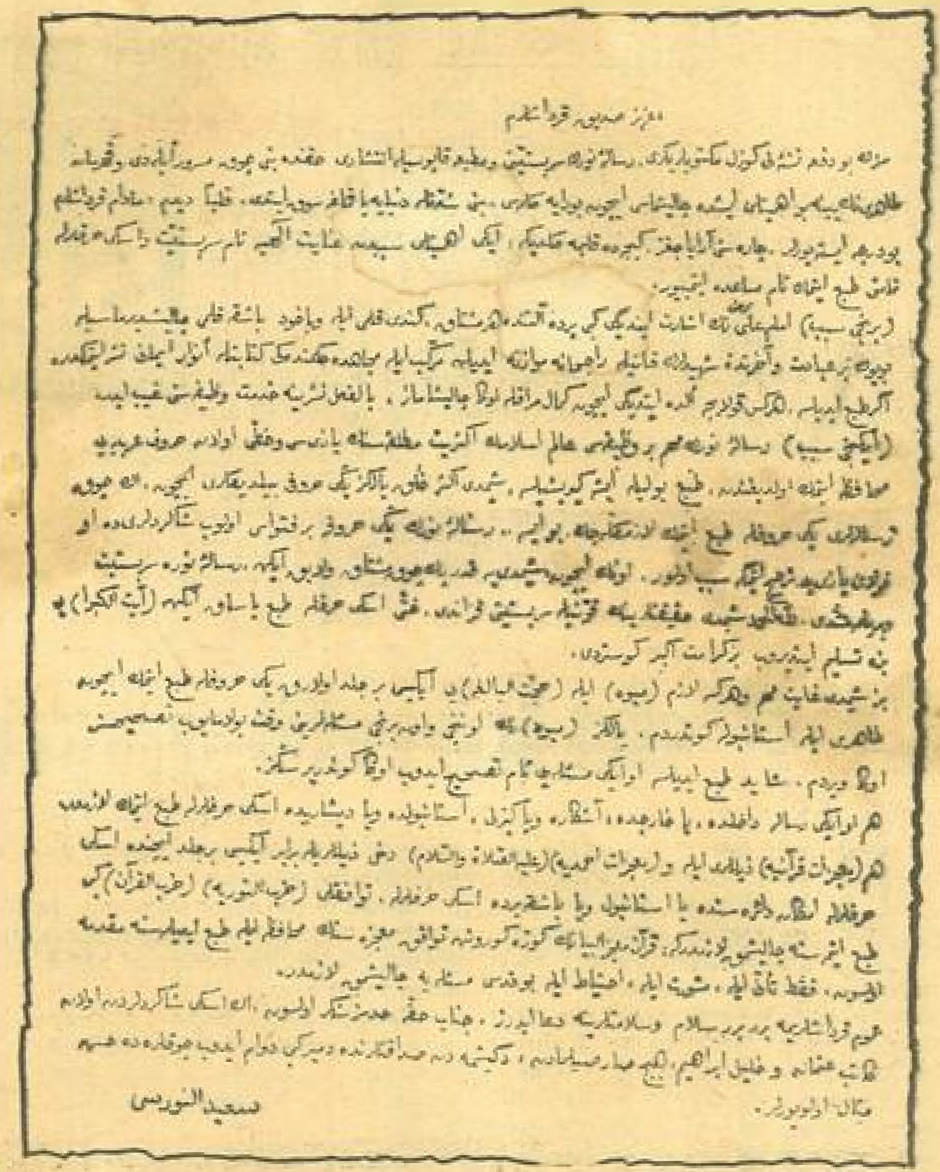

Bediüzzaman Hazretlerinin Risâle-i Nur'lar için «Tab yoluyla işe girişilse, şimdi ekser halk yalnız yeni hurufu bildikleri için, en çok risâleleri yeni hurufla tab'etmek lâzım gelecek. Bu ise, Risale-i Nur'un yeni hurufa bir fetvası olup şakirdleri de o kolay yazıyı tercih etmeye sebep olur» dediği ve lâtin harfleriyle basma taleblerini reddettiği mektubun aslıdır.

AZİZ, SIDDIK KARDEŞLERİM!

«Sizin bu defa neş'eli, güzel mektuplarınızı, Risale-i Nurun serbestiyeti ve matbaa kapısıyle intişarı hakkında beni çok mesrur eyledi ve kahraman Tahiri'nin yine bu ehemmiyetli işte çalışması için buraya gelmesi, beni şiddetle dünyaya bakmağa sevketti. Kalben dedim: Madem kardeşlerim bu derece istiyorlar, çaresini arayacağız. Gecede kalbime geldi ki, iki ehemmiyetli sebepten inayet-i İlahiyye tam serbestiyet ve eski harflerle tamamını tab'etmek tam müsaade etmiyor.

BİRİNC SEBEP: «İmam-ı Ali» nin (R.A.) işaret ettiği gibi, perde altında her müştak, kendi kalemi ile veyahut başka kalemi çalıştırmasıyle büyük bir ibadet ve ahirette şehidlerin kanıyle racihâne müvazene edilen mürekkep ile mücahede hükmündeki kitabetle envar-ı imanı neşretmektir. Eğer tab'edilse, herkes kolayca elde ettiği için, kemal-i merakla ona çalışamaz, bilfiil neşrine hizmet vazifesini kaybeder.

İKİNCİ SEBEP: Risale-i Nurun mühim bir vazifesi, Âlem-i İslâmın ekserlyet-i mutlakasının yazısı ve hattı olan huruf-u arabiyeyi muhafaza etmek olduğundan, tab yoluyla işe girişilse, şimdi ekser halk yalnız yeni hurufu bildikleri için, en çok risaleleri yeni hurufla tab'etmek lazım gelecek. Bu ise, Risale-i Nurun yeni hurufa bir fetvası olup şakirdleri de o kolay yazıyı tercih etmeğe sebep olur. Onun için, şimdiye kadar pek çok müstehak ve layık iken, Risale-i Nura serbestiyet verilmemişti. Lillahilmad, şimdi hakikatlarının kuvvetiyle serbestiyeti kazandı. Hatta eski harfle tab' yasak iken, «Ayet'ül Kübra» yı bize teslim ettirip bir keramet-i ekber gösterdi.

Biz şimdi gayet mühim ve herkese lazım «MEYVE» ile «HUCCET'ÜL BÂLİĞA» yı ikisi bir cild olarak yeni hurufla tab'etmek için Tahiri ile İstanbul'a gönderdim. Yalnız «MEYVE» nin onuncu ve onbirinci mes'elelerini vakit bulamayıp tashihsiz ona verdim. Şayet tab'edilse, o iki mes'eleyi tam tashih edip ona gönderirsiniz.

Hem o iki risale, dahilde, ya hariçte, aşikâre veya gizli, İstanbulda veya dışarda eski harflerle tab'etmek lazımdır.

Hem «MU'CİZÂT-I KUR'ANİYE» zeyilleriyle ve «MUCİZÂT-I AHMEDİYE» (A.S.M.) dahi zeyilleriyle beraber ikisi bir cild içinde eski harflerle imkan dairesinde ya İstanbul veya başka yerde eski harflerle, tevafuklu «HİZB-ÜN NURİYE», «HİZB-ÜL KUR'AN» gibi tab'etmesine çalışmak lazımdır ki, KUR'AN-I MU'CİZ'ÜL BEYAN'ın göze görünen tevafuk mu'cizesinin muhafaza ile tab'edilmesine mukaddeme olsun. Fakat teenni ile, meşveret ile, ihtiyat ile bu kudsi mes'eleye çalışmak lazımdır.

Umum kardeşlerimi birer birer selam ve selametlerine dua ederiz. Cenab-ı Hakka hadsiz şükür olsun, en eski şakirdlerden olan kâtib Osman ve Halil İbrahim, hiç sarsılmadan, değişmeden sadakatlerinde demir gibi devam edip çoklara da hüsn-ü misal oluyorlar.»

SAİD-İ NURSİ

LÜGATÇE

AKSÜLÂMEL: Tepki, reaksiyon
AKS-İ SEDA: Yankı
LAĞV: Faydasız, boş
ŞİKÂR: Ganimet, av
HADER: Uyuşma
NEFY: Sürme, sürgün etme
İLKA': Bırakma, terketme
İSTİHDAM: Kullanma
İSTİHDAF: Hedef tutma
DENİ: Alçak, rezil, soysuz
SİRET: Bir kimsenin içi, tavrı, gidişi
MÜTEGALLİBE: Zorba takımı, derebeyi
MÜLÂYEMET: Yumuşak huyluluk
TEVÂFUK: Uyma
TEENNİ: Yavaş hareket etme
MÜTEKID: Itikad eden, inanan
PÂYİDAR: Devamlı, sürekli
İTFA': Söndürme
MÜŞAHHAS: Tanınmış
MÜCERRED: Tek, yalnız
MALÛL: Sakat, illetli

Kamp • Otel • Yurt
• Evler için •
TUĞLU MENSUCAT
BATTANİYELERİ
İMALAT ve TOPTAN SATIŞI
Mustafa ve Abbas TUĞLU
Çakmakçılar Yokuşu Büyük Yeni Han
zemin kat nu:3 tel:224261 İSTANBUL

Sebil

herşey hak için
Haftalık, tarafsız, siyasî edebî tarihî gazete
Yıl: 1 SAYI: 35 BEŞ LİRA
Sâhibi ve Yazıişleri Müdürü: KADİR MISIROĞLU
Umumî Neşriyat Müdürü: Yılmaz YALÇINER
İDAREHÂNE: Vilâyet Hanı Kat: 3
No: 204 — İstanbul Tel: 26 38 96
ABONE: Yıllık 200 TL. 6 aylık 100 TL.
Dizgi: Sebil Mat. Baskı: Fazilet Mat.

سبيل
Sebil
her şey hak için

Sebil

Everything Devoted to the
Truth (HAQQ)
An independent Muslim, Historical,
Political and Literary Weekly
P. O. BOX 808 İstanbul/TURKEY
Representative of Germany
A. RÜŞTÜ BANAZ — HASAN DAMAR
33 Braunschweig Haeckel str. 13
Posta Çeki Nu: 97446 Telefon: 0531 — 32 36 89

Gazetelerden

CHP'de kördöğüşü ve davulun sesi!..

Bu memlekette Cim He Pe eksik olmasın! Eksik olmasın çünki, onun hesabına yazılıp döktürülenler, günün hayhuyundan bunalmış vatandaşlar için leblebi çekirdek ve dahi karagöz seyri gibi eğlencelik oluyor. Bu dahi bir hizmettir ki, yabana atılamaz! Gerçi, sadece Eco'nun beyanatları da kifayet ediyor ama, bazı bazı «akılhocaları»nın yazdıkları da Eco'nun beyanatlarından hiç de geri kalmıyor hani...

Birileri:

«— Siz, bizim durumumuza bakmayın. Seçim zamanı gelip, cenk davulu bir vurulsun, hepimiz bir elin parmakları gibi yanyana gelir, yumruk oluruz.»

«Sonra da efendim, milletin tepesine bineriz!» diye bitebilirdi bu sözler. Böyle bitmemiş. Kim söyledi, kim yazdı diye merak ediyorsanız hemen adlarını verelim: Yazan, solun akılhocalarından (daha evvel de sözünü etmiştik) Profesör kartvizitli Mümtaz Soysal nam kişi.. Milliyet muharriri. Söyleyenler ise «CHP'deki uzmanlar» mış. Soysal öyle diyor.

Son günlerde Soysal'ın, İpekçizâde Abdi'nin gazetesindeki derdi ile diğer İpekçizâde'nin derdi aynı: CHP'nin 77 seçimlerindeki âkıbeti! Aslında bütün sol - bürokrat takımının da aynı sualle meşbu bulunduğu biliniyor.

— Kazanır mı, kazanamaz mı?..
İpekçizâde İsmail Cem efendi:
— Mutlâka kazanmalı! diyor, mutlaka!... Yoksa eğer, halimiz duman demeye getiriyor.

Soysal'ın da diğer solcuların da «özlemi» CHP'yi 77'de iktidar olarak görmek. Gelgelelim, temenni başka, kazın ayağı başka!.

Kazın ayağının başka göründüğünü tesbit etmiş olsalar gerek, inadla mevzuu kurcalıyorlar. Tabii böyle bir mevzu kurcalandıkça, eğlenceli oluyor.

CHP'deki kongre arefesindeki hizipleşmeyi bakınız Soysal nasıl izah ediyor:

«Genel Merkezdeki (CHP'nin) iyimserler şimdiye kadar olup bitenlere her partide görülmesi normal hizmet yarışı olarak baksalar da uzak yerlerde örgütün (teşkilât demek) sorumluluğunu (mes'uliyetini diyecek) taşıyanlar, bu sezde yarış'ın diyecek) taşıyanlar, bu sözde yarış'ın KÖRDÖĞÜŞÜ durumuna geldiğini düşünüyorlar.»

— Kördöğüşü mü?

— He ya! Soysal, CHP'deki vaziyet-i ahvâl'in kördüğüşüne döndüğünü yazıyor, E, hâl böyle olunca CHP 77 de seçimi nasıl kazanacak?.. Gel de çık işin içinden. Nitekim, Prof. Muharrir de çıkamıyor olacak ki, ikinci gün (21 Ağustos) ayrı mevzua devam ediyor.

O'na göre CHP'nin taşradaki siyâsetçisi, kendisini «Kısırlık kapanı»nda hissetmektedir. İyi mi?...

— Kördöğüşünden sonra, kısırlık kapanı!

— Evet, CHP.li taşra siyâsetcisi kendisini kısırlık kapanında hissetmektedir. Çünki, «Artık vaadedilecek şey kalmadığını düşünüp paniğe kapılır.» Niçin?... İktidar fabrikaların temelini atıp durmaktadır... Böyle olunca «ister istemez vaadedilenleri eleştirmeye başlar..» Fakat, Soysal uyarıyor: «Eleştiri, diyor, oy toplamaya yetmez. Bunun ötesinde birşey gerek.»

— Acaba ne gerek?

Soysal cevabını veriyor:

«CHP'nin bugünden yeterince «bilimsel» olup olmadığına bakmaksızın, kendi iktidarının 'plân'ını yapması, nereye ne götüreceğini açıklaması gerekiyor.»

Tamam mı? Şimdi anlaşıldı mı, CHP'deki paniğin, kördöğüşünün sebebi veya önünü alma tedbiri. CHP'ye plân lâzım, plân..

Hem öyle ilmî falan olmasına da lüzum yok, adı plân olsun, salçası (affedersiniz vaadi diyecektik) bol olsun kâfi!...

HİSAR
MENSUCAT

Döşemelik ve Perdelik
Kadife
Sanayi ve Ticaret A.Ş.
İ.M.Ç. 5 Blok Nu: 5302
Unkapanı
Tel 26 75 89
22 12 32
İSTANBUL

Ecevitsever basının en son gayreti Ecevit, Ege için ne düşünüyor? Belli mi? Adalar için ise «Ege adaları» denmesine bile tahammülü yok! Hâl böyle olunca halk ne der?. Ecevitsever basın anlamış olacak ki; yukarıdaki sayfayı tertibledi. Ne denir bu işe? Ne denecek:

Palavra.. Palavra!..

DÂMAD HARİTA'YA BAKTI

Damadın haritaya bakacağı tutmuş: «İşin normali yalnız Midilli ile Sakız'ın değil, karalarımıza çok yakın başka adalarında Türkiye tarafından alınması, Ege'de haritanın yeniden çizilmesidir» diyor.

Yıllar sonra Damad'ın haritaya bakacağı tutmuş; iyi ki, tutmuş bari birşeyler anlamış, bir neticeye varmış: Ege'deki adaların boğazımızı sıkmakta olduğunu, bu vaziyetin böyle devam edip gidemeyeceğini, şu veya bu şekilde ama, «yakın gelecekte» adaların Türkiye tarafından alınması icabettiğini, Yunanistan'a hitaben «kaba bir tehdit değil, bir barışçı dostun samimi kaygısı ve uyarısı» olarak yazmış.

Yıllar sonra Damad'ın haritaya bakacağı tutmuş dedikse vardığı aklıselim netice sebebiyle dedik. Yoksa o da -şu sıralarda çokları gibi- trene bakarcasına bakabilirdi. Trene bakarcasına bakabilir ve bön bön ünlü tekerlemeye yapışabilirdi:

«Türkiye'nin hiçbir yerde gözü yoktur!»

Damad, damad olalı -bizce- ilk defa bir hakikati görmüştür. Tebrik edilmeye değer. Ve eğer ki, Paşa kayınbabası olmasa idi veya daha tez dünyadan el - etek çekse idi, damad yine bize öyle gelir ki- hakikati çok evvel görebilirdi. Dahası Paşa Kayınbabası'nın bu adalarla ilgili mevzulara «dahli» olmamış olsa idi, hakikati daha selâbetli ifade edebilir, yazısını âdeta «Şahinler zorlaması» kaleme aldığı intibaından kurtarabilirdi.

Sahi, Damad yazısını şöyle bitiriyor:

«Ülkelerde 'Şahinler'in bulunması daima tadsız tehlikelere gebe bir durumun yaratıcısıdır. (lâfa bak lâfa) Ama tehlike Yunanistan için daha tadsızdır. Çünkü ne yaparsınız ki Türk 'şahinleri' Yunan 'şahinleri'ni yiyecek güçtedir.»

Anladınız mı «şahinler»i?.